

Internationale
Kynologische
federatie
Federation
Cynologique
Internationale

Commissie voor Gebruikshonden
Commission pour Chiens d'Utilité

Commissie Werkhonden

ingesteld door de Raad van Beheer op Kynologisch Gebied in Nederland

---

Examenreglement

voor

UV/AD – VZH/BH

IPO I – IPO II – IPO III

Sp.H. I - Sp.H. II

<u>Inhoud :</u>		pag.
Geldigheid		2
Algemeen		3
Examenseizoen		3
Organisatie		3
Keurmeesters		3
Deelnemers		3
Toelatingsvoorwaarden		4
Onbevangenheidsproef		4
Puntenverdeling		4
Uitwerking/puntentelling		5
Kampioentitels		5
Rashondenlogboek of hondenlogboek		5
Aansprakelijkheid		5
Pakwerkaangelegenheden		5
Beoordeling lossen		5
DZB beoordeling		6
Internationale Examen Reglement IPO-I	Afd. A	7
	Afd. B	8
	Afd. C	12
Internationale Examen Reglement IPO-II	Afd. A	16
	Afd. B	17
	Afd. C	21
Internationale Examen Reglement IPO-III	Afd. A	25
	Afd. B	26
	Afd. C	30
Uithoudingsvermogen proef (UV/ AD)		35
Verkeers-Zekere-Hond/Begeleidings Hond (VZH/BH)		37
Speurhond I (Sph-I)		41
Speurhond II (Sph-II)		43
Lijst van Werkhondenrassen volgens FCI		44
Schetsen		45

Algemene afkortingen :

FCI	= Internationale Kynologische Federatie.
IPO	= Internationaal Examen Reglement. (Internationale Prüfungs Ordnung)
RvB	= Raad van Beheer op Kynologisch Gebied in Nederland.
CWH	= Commissie Werkhonden.
Cert.	= Behaald Africhtingskenteken.
AK	= Africhtings Keurmeester.
EL	= Examenleider.
PW	= Pakwerker.
HG	= Geleider.
SL	= Spoorlegger.
AD	= Ausdauerprüfung.
BH	= Begleithundprüfung

Geldigheid :

Deze reglementen werden door de Commissie Werkhonden van de Raad van Beheer uitgewerkt . Deze reglementen treden in werking op 01-01-2005 en vervangen alle vorige reglementen.

Algemeen.

De organisatie van de bij de F.C.I. aangesloten landen wordt aanbevolen het IPO programma te bevorderen, bekendheid te geven aan internationale wedstrijden volgens dit programma en deelname daaraan te stimuleren. De reglementen zijn voor alle betrokkenen bindend. Alle deelnemers dienen deze voorschriften na te komen. Op examens en wedstrijden moeten de complete examenklassen of afzonderlijk complete afdelingen daarvan conform het geldend examenreglement worden uitgevoerd.

Examenseizoen.

Examens zoals UV/AD, VZH/BH, IPO I, IPO II, IPO III en Sp.H. kunnen in Nederland georganiseerd worden vanaf het 1^e weekend in januari tot en met het laatste weekend in november, zolang de weersomstandigheden dit toelaten. Wanneer echter de gezondheid van mens en dier gevaar loopt moeten de examens worden afgelast. Deze beslissing neemt de betreffende AK.

Organisatie.

Voor het organisatorische deel van het examen is de examenleider verantwoordelijk. Hij draagt zorg voor en controleert alle voorbereidingen welke het examen betreffen. Hij is verantwoordelijk voor het ordentelijke verloop van het examen en dient de gehele duur van het examen ter beschikking te staan van de AK. Hij dient er voor te zorgen dat tijdig voor het examen de goedkeuring hiertoe in orde is. Hij zorgt voor geschikte terreinen voor alle onderdelen van het examen. De examenleider stelt, voor het examen, alle noodzakelijke formulieren ter beschikking van de AK (keurlijsten en beoordelingsformulieren) De examenleider dient tenminste 1 week voor het examen de plaats en het uur van aanvang en het aantal honden aan de AK mede te delen. Wordt dit verzuimd dan heeft de AK het recht zich aan zijn afspraak tot keuren te onttrekken.

Een examenleider kan in geen geval deelnemen aan het examen.

De examenleider dient ervoor te zorgen dat er vakkundige PW's en medewerkers ter beschikking staan.

Keurmeesters.

Bij het examen kan alleen gekeurd worden door AK's welke door de RvB/CWH erkend zijn.

De richtlijnen van de FCI gelden hier.

De AK's zijn door de organiserende vereniging zelf uit te nodigen uit de lijst van erkende AK's van de CWH.

Voor CACIT-wedstrijden dient een buitenlandse AK bij de CWH te worden aangevraagd.

Voor wereldkampioenschappen worden de AK's door de Internationale Gebruikshonden Commissie van de FCI aangesteld.

Het aantal te vragen AK's staat de organiserende vereniging vrij met dien verstande dat per dag, per AK max. 30 onderdelen gekeurd mogen worden.

De AK mag door zijn houding de werkende hond niet storen noch beïnvloeden. De AK is voor de correcte toepassing van de geldende reglementen verantwoordelijk. Hij kan, bij niet naleving van de reglementen, het examen afbreken. In dit geval is hij verplicht om per direct de CWH hieromtrent te informeren.

De beslissing van de AK is onaanvechtbaar. Elke kritiek kan diskwalificatie tot gevolg hebben en bovendien tot disciplinaire maatregelen leiden. In geval van ernstige inbreuk op de reglementen door de AK, echter niet betreffende de beoordeling van het werk, kan binnen een termijn van 8 dagen een bezwaarschrift ingediend worden. Dit bezwaarschrift moet schriftelijk bij de CWH worden ingediend. Over het gevolg, dat aan een bezwaarschrift gegeven wordt, beslist de CWH.

Deelnemers.

De deelnemers moeten zich te allen tijde houden aan de sluitingsdatum van inschrijving voor een examen. Door hun inschrijving verplichten zij zich er toe het inschrijfgeld te betalen. Indien, om welke reden dan ook, een deelnemer verhinderd is deel te nemen, dient hij dit onmiddellijk te melden aan de organisatoren. De deelnemer dient zich te houden aan de aanwijzingen van de AK en de examenleider. De deelnemer dient zijn hond op sportieve wijze voor te brengen en dient, ongeacht het resultaat in een onderdeel, de andere onderdelen af te werken. Het examen wordt afgesloten door het overhandigen van de werkboekjes.

De AK is bevoegd om, tegen de wil van de HG, een geblesseerde hond uit het examen te nemen. Wanneer een HG zijn hond terugtrekt uit het examen volgt de notitie: "Onvoldoende wegens opgeven". Wanneer een HG zijn hond terugtrekt wegens ziekte (attest dierenarts) of wegens blessure, dan volgt de notitie: "Afgebroken wegens ziekte of blessure". Deze notitie dient door de AK vermeld te worden in het werkboekje van de hond.

De AK is bevoegd om in gevallen van onsportief gedrag, het in het bezit hebben van hulp- of motiveerwerpen, handelen tegen de reglementen of in geval van mishandeling van de hond en/of inbreuken tegen de goede zeden, een HG te diskwalificeren.

Verlaat de hond de HG of het terrein en komt na 3 commando's niet terug, dan wordt de betreffende afdeling van het examen afgebroken. Er volgt geen beoordeling en er worden geen punten toegekend voor de betreffende afdeling. De HG dient tijdens het gehele verloop van het examen een lijn in zijn bezit te hebben. De hond dient gedurende het gehele verloop van het examen een halsketting te dragen welke niet op strop mag staan. De halsketting mag bovendien niet rond de hals van de hond spannen. Andere halsbanden dan een ketting zijn niet toegelaten. De lijn kan in de zak bewaard worden of gedragen worden over de schouder.

Commando's dienen uit één woord te bestaan. Zij mogen echter in iedere taal uitgesproken worden met dien verstande dat zij tijdens het gehele verloop van de wedstrijd in dezelfde taal dienen te zijn.

Toelatingsvoorwaarden.

Op de dag van het examen dient de hond de voorgeschreven leeftijd te hebben bereikt. Er mogen geen uitzonderingen gemaakt worden.

IPO I	18 maanden
IPO II	19 maanden
IPO III	20 maanden
UV/AD	16 maanden tot maximaal 6 jaar
VZH/BH	12 maanden
Sp.H.I	18 maanden
Sp.H.II	20 maanden.

Toegelaten tot de examens IPO en Sp.H, zijn alle rassen welke voorkomen op de lijst van gebruikshonden van de FCI. Andere rassen, geen werkhond zijnde, kunnen met schriftelijke toestemming van de betreffende rasvereniging deelnemen.

Ook zijn honden zonder stamboom toegelaten, mits in het bezit van een hondenlogboek uitgegeven door de CWH.

Een HG kan per dag slechts aan één examen deelnemen. Hij kan aan een examen deelnemen met twee honden. Een combinatie kan slechts aan één examen per dag deelnemen.

Elke klasse kan naar believen overgedaan worden. Na het behalen van een klasse kan de hond, met in achtname van de leeftijdsgrenzen, in een hogere klasse aantreden. De verplichte volgorde is: VZH - IPO I - II - III. De hond moet steeds in de hoogst behaalde klasse worden ingeschreven.

Loopse teven mogen aan het examen deelnemen met dien verstande dat zij in afd. A volgens tijdplan werken en in de overige afdelingen als laatste hond van het examen aantreden. Drachtige en zogende teven worden niet tot het examen toegelaten.

Zieke en besmettelijke dieren zijn eveneens van het examen uitgesloten.

Onbevangenheidsproef.

Voor aanvang van het eerste onderdeel moet de AK elke hond onderwerpen aan een onbevangenheidsproef.

Belangrijk onderdeel van deze proef is de controle van de identiteit (Tatoeage of Chip). Honden die de proef niet doorstaan, dienen te worden uitgesloten van het examen. De eigenaar van een gechipte hond moet er voor zorgen dat bij deelname in het buitenland een chipreader ter beschikking is.

Bovendien beoordeelt de AK het wezen van de hond gedurende het gehele verloop van het examen. Bij het vast stellen van karakterzwakte is de AK verplicht de betrokken hond onmiddellijk uit te sluiten van het examen. In dit geval volgt er geen beoordeling. De uitsluiting dient met redenen omkleed in het werkboekje te worden vermeld.

Uitvoering van de onbevangenheidsproef.

- 1) De proef dient onder normale omstandigheden op een, voor de hond, neutrale plaats afgenomen te worden.
- 2) Alle deelnemende honden dienen zich aan de proef te onderwerpen.
- 3) De hond dient aan een gebruikelijke lijn te worden voorgebracht. De lijn mag niet gespannen gehouden worden.
- 4) De AK mag geen invloed uitoefenen op de hond. Het is de AK niet toegestaan de hond aan te raken.

Beoordeling.

- a) Positief gedrag van de hond, bijvoorbeeld: neutraal, zelfbewust, zeker, opmerkzaam, temperamentvol, onbevangen.
- b) Nog toe te laten grensgevallen, bijvoorbeeld: de hond is licht onzeker, licht onstabiel, licht onder druk. Deze honden zijn nog toe te laten tot het examen, maar dienen opmerkzaam te worden gevolgd.
- c) Negatief gedrag, bijvoorbeeld: wezen zwak, schuw, onzeker, schrikachtig, schotschuw, bijterig, agressief. In deze gevallen wordt de hond niet toegelaten tot het examen.

Puntenverdeling.

De beoordeling wordt gegeven in kwalificaties en punten. De kwalificaties en punten moeten de kwaliteit van de uitvoering der oefeningen uitdrukken.

Puntentabel:

Punten aantal	Uitmundend	Zeer Goed	Goed	Voldoende	Onvoldoende
5 Punten	5,0	4,5	4,0	3,5	3,0 - 0
10 Punten	10,0	9,5 - 9,0	8,5 - 8,0	7,5 - 7,0	6,5 - 0
15 Punten	15,0 - 14,5	14,0 - 13,5	13,0 - 12,0	11,5 - 10,5	10,0 - 0
20 Punten	20,0 - 19,5	19,0 - 18,0	17,5 - 16,0	15,5 - 14,0	13,5 - 0

30 Punten	30,0 - 29,0	28,5 - 27,0	26,5 - 24,0	23,5 - 21,0	20,5 - 0
35 Punten	35,0 - 33,5	33,0 - 31,5	31,0 - 28,0	27,5 - 24,5	24,0 - 0
60 Punten	60,0 - 57,5	57,0 - 54,0	53,5 - 48,0	47,5 - 42,0	41,5 - 0
100 Punten	100,0 - 96,0	95,5 - 90,0	89,5 - 80,0	79,5 - 70,0	69,5 - 0

Bij de beoordeling van een afdeling zal er alleen met hele punten gewerkt worden. Bij de afzonderlijke oefeningen kan met halve punten worden gewerkt. Indien bij het optellen van de punten blijkt dat de som op een half punt eindigt, dan zal de AK dit moeten afronden.

Een combinatie is geslaagd als deze in elke afdeling van het examen tenminste 70% van de benodigde punten heeft behaald.

Uitwerking/Puntentelling.

Max. aantal punten	Uitmuntend	Zeer Goed	Goed	Voldoende	Onvoldoende
100 Punten	100 - 96	95 - 90	89 - 80	79 - 70	69 - 0
200 Punten	200 - 191	190 - 180	179 - 160	159 - 140	139 - 0
300 Punten	300 - 286	285 - 270	269 - 240	239 - 210	209 - 0

Kampioentitel.

Titel Nationaal en Internationaal Werk-Kampioen.
Zie hiervoor het Kynologisch reglement van de Raad van Beheer.

Rashondenlogboek of hondenlogboek.

Het rashondenlogboek is voor iedere deelnemende hond met stamboom verplicht. Het rashondenlogboek wordt uitgegeven door de Raad van Beheer. De Commissie Werkhonden geeft een hondenlogboek uit voor honden zonder stamboom. De uitgifte van dit hondenlogboek wordt geregistreerd door de Commissie Werkhonden. Het betreffende logboek dient voor aanvang van het examen overhandigd te worden aan de EL. De AK controleert het logboek en ondertekent dit na het examen.

Aansprakelijkheid.

De eigenaar van de hond is voor alle persoonlijke en materiële schade aansprakelijk welke door zijn hond veroorzaakt wordt. Daarom moet hij als eigenaar verzekerd zijn voor dergelijke situaties. Voor mogelijke ongevallen tijdens een examen blijft de eigenaar verantwoordelijk voor zichzelf en zijn hond. De aanwijzingen van de AK, de examenleider en organisatie dienen vrijwillig te worden uitgevoerd en op eigen risico.

Pakwerkangelegenheden.

Richtlijnen voor het inzetten van Pakwerkers bij afd. C.

- 1). De door de FCI vastgestelde richtlijnen en reglementen betreffende het pakwerk dienen tijdens het examen te worden nageleefd.
- 2). De PW is gedurende afd. C de assistent van de AK en dient zijn aanwijzingen op te volgen.
- 3). Voor de persoonlijke bescherming en om verzekeringstechnische redenen moet de PW tijdens trainingen, examens en wedstrijden, beschermende kleding dragen. (jas, broek, bijtarm, enz)
- 4). Het schoeisel van de PW moet aangepast zijn aan de omstandigheden.
- 5). Bij de ontwapening dient de PW te werken op aanwijzing van de HG.

Beoordeling voor het lossen.

Slecht lossen.	Eerste EC met onmiddellijk lossen.	Eerste EC met slecht lossen.	Tweede EC	Verdere inwerkingen.
0,5 - 3	-3	3,5 - 6,0	6,5 - 9	Afbreken

(EC = Extra Commando)

DZB –Beoordeling.

De DZB beoordeling dient het karakter van de hond weer te geven en wordt beoordeeld bij de afdeling C. De DZB beoordeling heeft geen invloed op het resultaat van het examen noch op de volgorde in de uitslag.

Met het predikaat (**Uitm.**), uitmuntend, (**Vold.**), voldoende, (**Onv.**), onvoldoende, worden de volgende eigenschappen beoordeeld:

D. Driften (vereiste) aanwezig bij de hond, Z. Zelfverzekerdheid, B. Belastbaarheid.

DZB, (Uitm.) uitmuntend, verkrijgt een hond voor:

Een grote arbeidsbereidheid, duidelijk uitgesproken aanwezigheid van de noodzakelijke driften, doelmatig uitvoeren van de oefeningen, zelfverzekerd optreden, opvallende opmerkzaamheid en buitengewone belastbaarheid.

DZB, (Vold.) voldoende, verkrijgt een hond voor:

Een niet uitgesproken arbeidsbereidheid, een minder uitgesproken aanwezigheid van de noodzakelijke driften, onvoldoende zelfverzekerd optreden, onvoldoende opmerkzaamheid of belastbaarheid.

DZB, (Onv.) onvoldoende, verkrijgt een hond voor:

Te weinig arbeidsbereidheid, te weinig noodzakelijke driften aanwezig, falende zelfverzekerdheid en onvoldoende belastbaarheid.

IPO-I

Onderverdeeld in:	Afdeling A	100 punten
	Afdeling B	100 punten
	Afdeling C	100 punten
	Totaal	300 punten.

IPO I - Afdeling A

Eigen spoor, minstens 300 passen, 3 spoorgedeelten, 2 hoeken (ca 90°), 2 aan de geleider toebehorende voorwerpen, tenminste 20 minuten oud.
Uitwerkingstijd 15 minuten.

Uitwerken van het spoor:	80 punten.
Voorwerpen:	<u>20 punten.</u>
Totaal:	100 punten.

Algemeen.

De AK bepaalt aan de hand van het ter beschikking staande terrein het verloop van de sporen. De aanzet van het spoor dient door een speurpaaltje gekenmerkt te zijn. Deze speurpaal dient steeds links bij de aanzet van het spoor in de grond te worden gestoken.

De HG dient voor het leggen van het spoor de voorwerpen te tonen aan de AK. De HG verblijft korte tijd op de aanzet van het spoor en gaat vervolgens in normale pas in de aangewezen richting. Het eerste voorwerp wordt gelegd op het eerste of het tweede spoorgedeelte. De voorwerpen moeten in de beweging op het spoor gelegd worden. Na het leggen van het laatste voorwerp moet de HG nog enkele passen in dezelfde richting verder gaan. Op één spoor kunnen verschillende voorwerpen worden gebruikt. (b.v. leder, textiel, hout). De afmetingen van de voorwerpen zijn maximaal, 10 cm. lang, 2 à 3 cm. breed, en 0.5 tot 1 cm. dik en zullen in kleur niet wezenlijk mogen verschillen van de bodem. Tijdens het uitlopen van het spoor moet de hond uit het zicht zijn.

De AK, EL en eventueel andere begeleidende personen mogen zich tijdens het werken van de hond niet ophouden op die plaatsen waar de hond, volgens het reglement, het recht heeft om te zoeken.

- a) Commando: "Zoek".

Het commando "Zoek" is bij het begin van het spoor en bij de aanzet na het eerste voorwerp toegestaan.

- b) Uitvoering.

De HG bereidt zijn hond voor op het speuren. De hond kan vrij zoeken of aan een lijn van 10 m. De 10 m. lange lijn kan over de rug, zijdelings, tussen de voorpoten en/of tussen de achterpoten gedragen worden. De lijn kan ook aan de, niet op strop ingestelde, halsketting bevestigd worden. Tevens is het toegestaan de lijn aan de volgende speurtuigen te bevestigen: "Borsttuig of Böttcher" (zonder bijkomende riemen).

Na te zijn opgeroepen meldt de HG zich met zijn hond in basispositie bij de AK en geeft aan of zijn hond apporteert, opneemt of verwijst. Voor aanvang van het speuren, tijdens het aanzetten en tijdens het speuren is elke vorm van dwang verboden. Op teken van de AK dient de HG zijn hond langzaam en rustig naar het vertrekpunt te brengen en aan te zetten. De wijze van aanzetten is voor elke geleider vrij en dient in de directe omgeving van de hond te geschieden. De hond dient bij het begin van het spoor in de gelegenheid te worden gesteld om lucht op te nemen. De hond moet vervolgens met diepe neus en intensief in een gelijkmatig tempo het spoor volgen. De HG volgt zijn hond op 10 m. afstand. Bij vrij zoeken is de afstand van 10 m. eveneens aan te houden. De speurlijn mag licht doorhangen. De hond moet de hoeken zeker uitwerken. Na de hoeken moet de hond in gelijkmatig tempo verder werken. Zodra de hond een voorwerp gevonden heeft moet de hond dit, zonder inwerken van de HG, onmiddellijk apporteren, opnemen of overtuigend verwijzen. De hond kan bij het opnemen blijven staan of gaan zitten. Bij het apporteren dient de hond het voorwerp naar zijn geleider toe te brengen.

Verdergaan met het voorwerp of liggend opnemen is foutief. Het verwijzen kan liggend, staand of zittend gebeuren (mag ook wisselend).

Heeft de hond het voorwerp gevonden, dan laat de HG de lijn vallen. Door het omhoog steken van het voorwerp geeft de HG aan dat het voorwerp gevonden is. De HG neemt de lijn weer op, de hond wordt weer aangezet daar waar het voorwerp gevonden is en vervolgt het speuren. Na beëindigen van het spoor toont de HG aan de AK de gevonden voorwerpen.

- c) Beoordeling.

Het tempo tijdens het zoeken is geen criterium bij de beoordeling zolang het uitwerken van het spoor maar gelijkmatig, intensief en overtuigend gebeurt. Overtuigen zonder het spoor te verlaten is niet foutief.

Treuzelen, hoge neus, behoefte doen, zwalken, draaien op de hoeken, fout verwijzen, aanhoudend belonen, stem- en of lijnhulp, foutief apporteren, opnemen of verwijzen van voorwerpen, leiden tot puntenaftrek. Indien de hond het spoor met meer dan 1 lijnlengte verlaat, dan wordt het speuren afgebroken. Indien de hond het spoor verlaat en wordt tegengehouden door de HG, dan volgt een aanwijzing van de AK om de hond te volgen, of de lijn te laten vallen.

Wordt deze aanwijzing van de AK niet opgevolgd, dan wordt het speuren afgebroken. Is binnen de tijd van 15 min. na de aanzet het einde van het spoor niet bereikt, dan dient het speuren afgebroken te worden. Wisselend apporteren, opnemen en verwijzen van de voorwerpen is foutief. Apporteren, opnemen of verwijzen van voorwerpen die niet door de geleider zijn neergelegd worden ook met puntenaftrek bestraft.

De verdeling van de punten voor het spoor op de verschillende spoorgedeelten moet naar lengte en moeilijkheidsgraad geschieden. Zoekt de hond niet, blijft hij te lang treuzelen op dezelfde plek zonder te zoeken, dan kan ook hier het speuren worden afgebroken, zelfs indien de hond zich nog op het spoor bevindt.

IPO I - Afdeling B

Oefening 1:	Vrij volgen	20 punten
Oefening 2:	Zit uit de beweging	10 punten
Oefening 3:	Afleggen met voorroepen	10 punten
Oefening 4:	Apporteren over de grond	10 punten
Oefening 5:	Apporteren over de haag	15 punten
Oefening 6:	Apporteren over de klimschutting	15 punten
Oefening 7:	Vooruitzenden met afleggen	10 punten
Oefening 8:	Afliggen met afleiding	10 punten
Totaal		100 punten.

Algemeen.

De AK geeft een teken voor de aanvang van alle oefeningen. Alle verdere onderdelen, bijv: keerwendingen, wendingen, verandering van pas enz, worden zonder verdere aanwijzingen uitgevoerd.

Voert een hond na het derde gegeven commando een oefening of een deel van een oefening niet uit, dan wordt de oefening zonder punten afgebroken. Bij het voorroepen van de hond kan het commando "Hier" vervangen worden door de naam van de hond. Indien het ene vergezeld gaat met het andere geldt dit als een extra commando.

In de basispositie zit de hond dicht en recht naast het linkerbeen van de HG, zodanig dat zijn schouder ter hoogte van de knie van de HG is. Elke oefening begint en eindigt in deze basispositie.

Het innemen van de basispositie is voor een oefening slechts éénmaal toegestaan. Een kort belonen is na iedere oefening en alleen in basispositie toegestaan. Daarna kan de HG een nieuwe basispositie innemen. In ieder geval moet tussen elke beloning en het begin van een nieuwe oefening een pauze van tenminste 3 sec. zitten.

Uit de basispositie volgt de zogenaamde ontwikkeling van de oefening. De HG dient minstens 10 en hoogstens 15 passen te tonen alvorens het commando te geven. Tussen de verschillende delen van de oefening, zoals voorroepen, voorzitten, het aan voet gaan en het afsluiten, moeten duidelijke pauzes getoond worden (ca. 3 sec.).

Bij het ophalen van zijn hond kan de HG zijn hond van voren naderen of achterlangs gaan.

Het vrij volgen is bij noodzakelijke verplaatsingen tussen de oefeningen verplicht. Ook bij het ophalen van de apporteerblokken moet de hond vrij volgend meegevoerd worden. Opgewekt maken door uitlokken tot spel is niet toegestaan.

De keerwending is door de HG naar links uit te voeren. De hond kan de keerwending op 2 manieren uitvoeren nl. voor- of achterlangs de HG.

Ook na het voorzitten bij het voorkomen kan de hond, na het commando "Voet", op deze 2 manieren de basispositie innemen. De uitvoering moet tijdens de oefening steeds dezelfde zijn.

De vaste haag heeft een hoogte van 100 cm. en een breedte van 150 cm.

De klimschutting bestaat uit twee bovenaan verbonden delen van 150 cm. breed en 191 cm. hoog. Op de bodem staan deze beide delen zover uit elkaar dat de verticale hoogte van de wand 160 cm. bedraagt. Het gehele vlak van de schuine wand dient met antislip bekleed te zijn. In de bovenste helft van de wand dienen aan beide zijden 3 latten aangebracht te zijn (24/48mm). Alle honden dienen dezelfde hindernis te gebruiken.

Bij het apporteren zijn alleen apporteerblokken toegelaten (650 gram). Voor het apporteren mogen de blokken de hond niet vooraf in de bek gegeven worden.

Indien de HG een oefening vergeet zal de AK hem hierop wijzen en de oefening laten uitvoeren zonder punten hiervoor af te trekken.

1 Vrij volgen

20 punten

- a) Commando: "Volg" of "Voet".

Het commando "Volg" of "Voet" is de HG toegestaan bij het vertrek en bij verandering van tempo.

- b) Uitvoering.

De HG gaat met zijn hond, los of aangelijnd volgend, naar de AK en stelt zich met zijn hond aan de voet voor. Vanuit de basispositie moet de hond op het commando "Volg" of "Voet" van de HG deze opmerkzaam, vrolijk en correct vrij volgen, met het schouderblad ter hoogte van de linkerknie van de HG. Bij het halt houden moet de hond zelfstandig, snel en recht gaan zitten. Bij het begin van de oefening gaat de HG met zijn hond 50 passen, zonder halt te houden, rechtdoor. Na de keerwending en na 10 à 15 passen moet de HG de looppas en de langzame pas tonen (telkens tenminste 10 passen). De overgang van looppas naar langzame pas dient zonder overgang in gewone pas te gebeuren. De verschillende tempowisselingen moeten zich duidelijk, in uitvoering, van elkaar onderscheiden. In normale pas zijn vervolgens, twee rechtse, twee keerwendingen en een linkse wending uit te voeren conform het loopschema op blz. 45. Het halt houden dient tenminste éénmaal in normale pas te worden getoond. Tijdens het eerste rechte stuk vrij volgen dienen twee schoten te worden gegeven (kaliber 6mm). Tussen de schoten zit een tijdsduur van 5 sec.

De schoten worden gelost op tenminste 15 passen afstand van de hond. De hond moet zich schotvast tonen. Aan het einde van de oefening gaat de HG op aanwijzing van de AK door een bewegende groep van tenminste vier personen. De HG dient met zijn hond tenminste bij 1 persoon linksom en een andere persoon rechtsom te gaan en daarna tenminste éénmaal halt te houden in de groep. De HG met zijn hond verlaat hierna de groep en neemt de basispositie in.

- c) Beoordeling.

Voordringen, zijwaarts afwijken, achter blijven, hulpcommando's, lichaamshulp, onoplettendheid, te veel onder druk staan, leiden tot puntenaftrek.

2. Zit uit de beweging

10 punten.

- a) Commando's: "Volg" of "Voet", "Zit".

- b) Uitvoering.

Vanuit de basispositie gaat de HG met zijn vrij volgende hond rechtdoor. Na 10 à 15 passen moet de hond op het commando "Zit" direct, snel en in de looprichting gaan zitten, zonder dat de HG zijn pas verandert, onderbreekt of omkijkt. Na tenminste 30 passen blijft de HG staan en draait zich onmiddellijk om naar zijn rustig zittende hond. Op aanwijzing van de AK gaat de HG naar zijn hond terug en gaat aan zijn rechterzijde staan.

- c) Beoordeling.

Fouten in de ontwikkeling (gedeelte vrij volgen), traag zitten, onrustig zitten, leiden tot puntenaftrek. Als de hond niet zit, gaat liggen of blijft staan worden hiervoor 5 punten afgetrokken.

3. Afleggen met voorroepen.

10 punten.

- a) Commando's: "Volg" of "Voet", "Af", "Hier of naam van de hond", "Voet".

- b) Uitvoering.

Vanuit de basispositie gaat de HG met zijn vrij volgende hond rechtdoor. Na 10 à 15 passen moet de hond op het commando "Af" direct, snel en in de looprichting gaan liggen, zonder dat de HG hierbij zijn pas verandert, onderbreekt of omkijkt. Na tenminste 30 passen blijft de HG staan en draait zich onmiddellijk naar zijn rustig liggende hond om. Op aanwijzing van de AK geeft de HG het commando voor het voorkomen. De hond moet snel, vrolijk en direct komen en recht midden voor de HG gaan zitten. Op het commando "Voet" dient de hond snel en recht naast het linkerbeen van de HG te gaan zitten.

- c) Beoordeling.

Fouten in de ontwikkeling (gedeelte vrij volgen), langzaam gaan liggen, langzaam voorkomen bij het voorroepen, vertragen bij het voorkomen, houding corrigeren van de HG (o.a. spreidstand aannemen), fouten bij het voorzitten en bij het aan de voet gaan, leiden tot puntenaftrek. Zit of staat de hond na het commando, dan worden hiervoor 5 punten afgetrokken.

4. Apporteren over de grond.

10 punten.

- a) Commando's: "Apport", "Los", "Voet".
- b) Uitvoering.

Vanuit de basispositie werpt de HG het apporteerblok (gewicht, 650gram), ongeveer 10 passen ver weg. Het commando "Apport" mag pas gegeven worden op het ogenblik dat het apporteerblok stil ligt. De rustig naast de HG zittende hond moet op het commando "Apport" snel en direct naar het apporteerblok toelopen, dit direct opnemen en snel en direct naar de HG brengen. De hond moet snel, dicht en recht voor zijn HG gaan zitten en het apporteerblok zo lang, rustig in de bek houden (ca 3 sec.) totdat de HG met het commando "Los" hem het apporteerblok afneemt.

Het apporteerblok moet na het afnemen met naar beneden uitgestrekte arm rustig naast de rechterzijde van het lichaam worden gehouden. Op het commando "Voet" dient de hond snel en recht naast het linkerbeen van de HG te gaan zitten. De HG mag gedurende het gehele verloop van deze oefening zijn basispositie niet verlaten.

- c) Beoordeling.

Fouten in de basispositie, te kort of extreem ver weggooien, langzaam naar het apporteerblok toelopen, fouten bij het opnemen, langzaam terug komen, laten vallen van het apporteerblok, spelen of knagen met en op het apporteerblok, verplaatsen van de HG (o.a. spreidstand aannemen), fouten bij het voorzitten en afsluiten van de oefening, leiden tot puntenaftrek. Corrigeren van de basispositie leidt eveneens tot puntenaftrek. Wanneer de HG zijn basispositie verlaat is de oefening met onvoldoende te beoordelen. Brengt de hond het apporteerblok niet, dan worden 0 punten toegekend.

5. Apporteren over een hindernis van 100 cm.

15 punten.

- a) Commando's: "Hoog", "Apport", "Los", "Voet".
- b) Uitvoering.

De HG neemt met zijn hond op tenminste 5 passen voor de hindernis de basispositie in. Vanuit deze basispositie werpt de HG het apporteerblok (gewicht, 650 gram), over de 100 cm. hoge hindernis. Het commando "Hoog" mag pas dan gegeven worden op het moment dat het apporteerblok volledig stil ligt. De rustig, vrij aan de voet zittende hond moet op het commando "Hoog en Apport" (het commando "Apport" moet tijdens het springen gegeven worden) over de hindernis heen springen, snel en direct naar het apporteerblok toelopen, dit direct opnemen, onmiddellijk terugspringen en het apporteerblok, snel en direct naar de HG brengen.

De hond moet snel, dicht en recht voor de HG gaan zitten en het apporteerblok zo lang rustig in de bek houden (ca 3 sec.) totdat de HG met het commando "Los" hem het apporteerblok afneemt.

Het apporteerblok moet na het afnemen met naar beneden uitgestrekte arm rustig naast de rechterzijde van het lichaam worden gehouden. Op het commando "Voet" dient de hond snel en recht naast het linkerbeen van de HG te gaan zitten. De HG mag gedurende het gehele verloop van deze oefening zijn basispositie niet verlaten.

- c) Beoordeling.

Fouten in de basispositie, traag springen en naar het apporteerblok toelopen, fouten bij het opnemen, langzaam terugspringen, laten vallen, spelen of knagen, corrigeren van de houding door de HG (o.a. spreidstand aannemen), fouten bij voorzitten en afsluiten van de oefening, leiden tot puntenaftrek. Voor het aanraken van de hindernis worden per sprong, voor aanraken max. 1 punt en voor afzetten max. 2 punten afgetrokken.

Opdeling der punten.

Heensprong	Apporteren	Terugsprong
5 Punten	5 Punten	5 Punten

Een gedeelte van de punten wordt toegekend bij de volgende situaties: (tenminste 2 onderdelen uitgevoerd)

Springen en brengen zonder fouten = 15 punten.
 Heen of terugsprong niet uitgevoerd, blok foutloos gebracht = 10 punten.
 Heen en terugsprong foutloos, blok niet gebracht = 10 punten.

Ligt het apporteerblok te ver uit de richting of voor de hond slecht zichtbaar, dan kan de HG aan de AK vragen om het opnieuw te mogen werpen. Dit kan ook op aanwijzing van de AK. Bij het ophalen van het apporteerblok moet de hond rustig blijven zitten. Dit alles zonder puntenaftrek.

Indien zonder wijziging van de basispositie de HG hulp heeft gegeven aan de hond volgt er puntenaftrek. Wanneer de HG zijn basispositie heeft verlaten, dan wordt de oefening met onvoldoende gewaardeerd.

6. Apporteren over een klmschutting. (160 cm. hoog)

15 punten.

- a) Commando's: "Hoog", "Apport", "Los", "Voet".
- b) Uitvoering.

De HG neemt met zijn hond op tenminste 5 passen van de klmschutting de basispositie in. Vanuit de basispositie werpt de HG het apporteerblok (gewicht, 650 gram) over de 160 cm. hoge hindernis. De rustig, vrij aan de voet zittende hond moet op het commando "Hoog en Apport" (het commando "Apport" moet tijdens het klimmen gegeven worden) over de hindernis heen klimmen, snel en direct naar het apporteerblok toelopen, dit direct opnemen, onmiddellijk terug klimmen en het apporteerblok snel en direct naar de HG brengen. De hond moet snel, dicht en recht voor zijn HG gaan zitten en het apporteerblok zo lang, rustig in de bek houden (ca 3 sec.) totdat de HG met het commando "Los" hem het apporteerblok afneemt. Het apporteerblok moet na het afnemen met naar beneden uitgestrekte arm rustig naast de rechterzijde van het lichaam worden gehouden. Op het commando "Voet" dient de hond snel en recht naast het linkerbeen van de HG te gaan zitten. De HG mag gedurende het gehele verloop van deze oefening zijn basispositie niet verlaten.

- c) Beoordeling.

Fouten in de basispositie, langzaam springen en naar het apporteerblok toelopen, fouten bij het opnemen, langzaam terugspringen, laten vallen, spelen of knagen, corrigeren van de houding door de HG (o.a. spreidstand aannemen), fouten bij voorzitten en afsluiten van de oefening, leiden tot puntenaftrek.

Opdeling der punten.

<i>Heensprong</i>	<i>Apporteren</i>	<i>Terugsprong</i>
5 Punten	5 Punten	5 Punten

Een gedeelte van de punten wordt toegekend bij de volgende situaties: (tenminste 2 onderdelen uitgevoerd)

- Springen en brengen zonder fouten = 15 punten.
- Heen of terugsprong niet uitgevoerd, blok foutloos gebracht = 10 punten.
- Heen en terugsprong foutloos, blok niet gebracht = 10 punten.

Ligt het apporteerblok te ver uit de richting of voor de hond slecht zichtbaar, dan kan de HG aan de AK vragen om opnieuw te mogen werpen. Dit kan ook op aanwijzing van de AK. Bij het ophalen van het apporteerblok moet de hond rustig blijven zitten. Dit alles zonder puntenaftrek.

Indien zonder wijziging van de basispositie de HG hulp heeft gegeven aan de hond volgt er puntenaftrek. Wanneer de HG zijn basispositie heeft verlaten, dan wordt de oefening met onvoldoende gewaardeerd.

7. Vooruitzenden met afleggen.

10 punten.

- a) Commando's: "Volg" of "Voet", "Vooruit", "Af", "Zit".
- b) Uitvoering.

Vanuit de basispositie gaat de HG met zijn vrij volgende hond in de hem aangewezen richting rechtuit. Na 10 à 15 passen geeft de HG, gelijktijdig met een éénmalig opheffen van de arm, het commando "Vooruit" en blijft staan. Hierop moet de hond doelgericht en snel in een rechte lijn tenminste 30 passen in de aangewezen richting lopen. Op aanwijzing van de AK geeft de HG het commando "Af" waarop de hond direct moet gaan liggen. De HG mag de arm zolang omhoog houden tot de hond af ligt. Op aanwijzing van de AK gaat de HG naar zijn hond, plaatst zich rechts naast hem. Na ca 3 sec. moet de hond op aanwijzing van de AK en op commando "Zit" van de HG, snel en recht in de basispositie gaan zitten.

- c) Beoordeling.

Fouten in de ontwikkeling, meelopen van de HG, te langzaam vooruit lopen, sterke zijwaartse afwijking, te korte afstand afgelegd, traag of vroegtijdig gaan liggen van de hond, onrustig liggen, te vroeg opstaan bij het ophalen. Herhaaldelijk opheffen van de arm of gelijktijdig commando "Af" met het naar beneden bewegen van de arm, leiden tot puntenaftrek.

8. Afliggen met afleiding.

10 punten.

- a) Commando's: "Af", "Zit".
- b) Uitvoering.

Voor aanvang van afdeling B van een andere hond legt de HG zijn hond met het commando "Af" op een hem door de AK aangewezen plaats. De hond blijft achter zonder lijn of één of ander voorwerp.

De HG gaat zonder omkijken, tenminste 30 passen weg van de hond en blijft in het zicht van de hond met de rug naar hem toe staan. De hond moet zonder inwerking van de HG rustig blijven liggen van oef. 1 tot en met oef. 6. Op aanwijzing van de AK gaat de HG naar zijn hond en plaatst zich aan zijn rechterzijde. Na ca 3 sec. op aanwijzing van de AK en een commando "Zit" van de HG moet de hond snel en recht in de basispositie gaan zitten.

c) Beoordeling.

Onrustig gedrag van de HG evenals andere verdeckte hulp, onrustig liggen van de hond, te vroeg opstaan van de hond bij het ophalen leiden tot puntenaftrek. Gaat de hond staan of zitten dan volgt er een gedeeltelijk toekennen van de punten. Verwijdert de hond zich van de plaats voor oefening 4 van de werkende hond met meer dan 3 m, dan worden 0 punten toegekend. Verlaat de hond de plaats na oefening 3, dan volgt een gedeeltelijke toekenning van de punten. Komt de hond de HG tegemoet bij het ophalen, dan worden er tot 3 punten afgetrokken.

IPO I - Afdeling C

Oefening 1:	Revieren naar de pakwerker	5 punten
Oefening 2:	Stellen en aanblaffen	10 punten
Oefening 3:	Vluchtverhinderend van de pakwerker	20 punten
Oefening 4:	Verdediging van de hond vanuit de bewakingsfase	35 punten
Oefening 5:	Aanval op de hond vanuit de beweging	<u>30 punten</u>
Totaal:		100 punten

Algemene bepalingen:

Op een geschikte plaats zijn aan de langste zijden van het terrein 6 verstekken, 3 aan iedere zijde, opgesteld. De PW dient in volledig PW-tenuue (jas, broek, bijtarm en softstok) uitgerust te zijn. De bijtarm dient met een overtrek van jute in natuurkleur te zijn voorzien. Wanneer het voor de PW noodzakelijk is om de hond in het gezichtsveld te houden, hoeft hij niet absoluut stil te staan. Hij zal echter nooit een dreigende houding mogen aannemen en geen afwerende bewegingen mogen maken. Hij dient met de bijtarm zijn lichaam te beschermen. Het commando voor het lossen is bij alle verdedigingsoefeningen éénmaal toegestaan. De manier waarop de HG de PW de stok afneemt wordt aan de HG overgelaten. Voor alle honden dient/dienen met dezelfde PW('s) gewerkt te worden.

Honden die een gevaar opleveren voor de omgeving, geleider of pakwerker, worden gediskwalificeerd.

Bij die honden die bij de verdedigingsoefeningen opgeven of zich laten verjagen moet de afd. C worden afgebroken. Er volgt geen beoordeling van het pakwerk. Er volgt wel een D.Z.B. beoordeling (Drift, Zelfverzekerdheid, Belastbaarheid).

1. Revieren.

5 punten.

- Commando's: "Revier", "Hier", (het commando "Hier", kan met de naam van de hond verbonden zijn).
- Uitvoering.

De PW bevindt zich, voor de hond niet zichtbaar, in het laatste verstek. De HG neemt met zijn hond, los of aangeliind, tussen het vierde en het vijfde verstek plaats, zodanig dat twee zijslagen mogelijk zijn. Op aanwijzing van de AK wordt de hond eventueel afgeliind en vangt de afd. C aan. Op een kort commando "Revier" en een teken met de rechter- of de linkerarm moet de hond zich snel van de HG verwijderen en doelmatig het vijfde verstek omlopen. Als de hond het verstek heeft gerond roept de HG met een commando "Hier" de hond in zijn richting en stuurt hem met een nieuw commando "Revier" naar het verstek met de PW. De hond moet zich steeds voor de HG bevinden. Als de hond het verstek bereikt heeft moet de HG blijven staan. Commando's en tekens zijn op dat ogenblik niet meer toegestaan.

c) Beoordeling.

Traag, niet vlot uitvoeren en ondoelmatig revieren, leiden tot puntenaftrek.

2. Stellen en aanblaffen

10 Punten.

- Commando's: "Hier", "Voet".
- Uitvoering.

De hond moet de PW actief en opmerkzaam bewaken en aanhoudend aanblaffen. De hond mag de PW niet aanstoten of bijten. Op aanwijzing van de AK gaat de HG, na een aanblaferiode van ongeveer 20 sec., tot op 5 passen van het verstek achter zijn hond staan. Op aanwijzing van de AK kan de HG zijn hond aan de voet roepen of als alternatief uit het verstek vrijvolgend ophalen. Beide varianten worden gelijk beoordeeld.

c) Beoordeling.

Handelingen en/of gedragingen waardoor het aanhoudend gewenst aanblaffen en intensief bewaken tot het roepen of ophalen worden beïnvloed, reacties van de hond op de AK of de aankomende HG, leiden tot puntenaftrek.

Voor aanhoudend blaffen worden 5 punten toegekend. Indien de hond niet aanhoudend blaft worden tot 2 punten afgetrokken. Blijft de niet blaffende hond opmerkzaam bewakend bij de PW, worden 5 punten afgetrokken. Bij licht aanstoten van de PW moeten tot 2 punten, bij inbijten tot 9 punten afgetrokken worden. Verlaat de hond de PW voor de AK de aanwijzing aan de HG gegeven heeft om de middenlijn te verlaten, dan kan de hond opnieuw naar de PW gestuurd worden. Blijft de hond hierna bij de PW dan kan afd. C worden voortgezet. Stellen en aanblaffen wordt dan wel met onvoldoende beoordeeld. Laat de hond zich na een 3^e commando niet meer naar het verstek toe sturen of verlaat hij de PW opnieuw, dan moet de afd. C worden afgebroken. Komt de hond de HG bij het naderen van het verstek tegemoet of komt de hond voor het commando zelfstandig naar de HG, dan volgt een beoordeling met onvoldoende.

3. Vluchtverhindering van de PW.

20 punten.

- a) Commando's: "Volg" of "Voet", "Af", "Los".
- b) Uitvoering.

Op aanwijzing van de AK stuurt de HG de PW uit het verstek. De PW begeeft zich in normale pas naar een gemarkeerd punt.

Op aanwijzing van de AK begeeft de HG zich met zijn vrijvolgende hond naar een gemarkeerd punt voor de vlucht poging en neemt de basispositie in. Het commando "Zit" is hierbij toegestaan. Na het commando "Af" laat de HG zijn liggende, bewakende hond achter en begeeft zich naar het verstek, zodanig dat er zichtcontact blijft met zijn hond, de PW en de AK. De afstand tussen de hond en de PW bedraagt 5 passen.

Op aanwijzing van de AK onderneemt de PW een vlucht poging. De hond moet zonder aarzeling, zelfstandig, energiek, werkzaam en krachtig inbijten en de vlucht poging verhinderen. Op aanwijzing van de AK staat de PW stil. Na het stilstaan van de PW moet de hond onmiddellijk lossen. De HG kan binnen een redelijke tijd, zelfstandig, een commando geven. Lost de hond niet op het eerste, geoorloofde, commando, dan kan hij op aanwijzing van de AK twee extra commando's geven.

Laat de hond na het eerste en de twee extra commando's niet los, dan wordt afd. C afgebroken. Tijdens het geven van het commando "los" dient de HG rustig op zijn plaats te blijven zonder in te werken op de hond. Na het lossen dient de hond dicht bij de PW te blijven en deze opmerkzaam te bewaken.

c) Beoordeling.

Handelingen en/of gedragingen tegen de belangrijke beoordelingscriteria leiden tot puntenaftrek, Deze beoordelingscriteria zijn: snel en energiek inbijten met krachtige, volle en rustige beet, tot het lossen. Opmerkzaam bewaken dicht bij de PW. Blijft de hond liggen of heeft de hond binnen 20 passen de vlucht nog niet verhinderd door in te bijten, dan wordt afd. C afgebroken.

Is de hond tijdens de bewakingsfase licht onopmerkzaam of hinderlijk t.o.v. de PW, dan wordt er een kwalificatie in mindering gebracht. Bewaakt de hond zeer onopmerkzaam of is hij zeer hinderlijk t.o.v. de PW, dan wordt een 2^e kwalificatie in mindering gebracht. Bewaakt de hond de PW niet maar blijft wel in zijn buurt, dan wordt er een 3^e kwalificatie in mindering gebracht. Verlaat de hond de PW voor de aanwijzing van de AK tot ophalen van de hond door de HG of geeft de HG een commando waardoor de hond bij de PW blijft, dan wordt afd. C afgebroken.

4. Verdediging van de hond vanuit de bewakingsfase.

35 punten.

- a) Commando's: "Los", "Voet", "Volg"
- b) Uitvoering.

Na een bewakingsfase van ca 5 sec. onderneemt de PW, op aanwijzing van de AK, een overval op de hond. De hond moet zich, door krachtig en energiek inbijten, verdedigen. Hij mag alleen in de bijtarm bijten. Heeft de hond

ingebeten, dan krijgt hij 2 stokslagen. Er zijn alleen stokslagen toegestaan op de minder gevoelige delen. Op aanwijzing van de AK staat de PW stil. Na het stilstaan moet de hond onmiddellijk lossen. De HG kan een commando "Los", binnen een redelijke tijd, zelfstandig geven.

Laat de hond na het eerste toegestane commando niet los, dan wacht de HG op aanwijzing van de AK om max. 2 extra commando's "Los" te geven. Laat de hond na deze 2 extra commando's niet los, dan wordt afd. C afgebroken. Tijdens deze commando's dient de HG rustig te blijven staan zonder op de hond in te werken. Na het lossen dient de hond dicht bij de PW te blijven en deze opmerkzaam te bewaken. Op aanwijzing van de AK gaat de HG op normale wijze en in een rechte lijn naar zijn hond. Hij neemt de basispositie in met het commando "Voet". De softstok wordt de PW niet afgenomen.

c) Beoordeling.

Handelingen en/of gedragingen tegen de belangrijke beoordelingscriteria leiden tot puntenaftrek. Deze beoordelingscriteria zijn: snel en energiek inbijten met krachtige, volle en rustige beet, tot het lossen. Opmerkzaam bewaken dicht bij de PW.

Is de hond tijdens de bewakingsfase licht onopmerkzaam of hinderlijk t.o.v. de PW, dan wordt er een kwalificatie in mindering gebracht. Bewaakt de hond zeer onopmerkzaam of is hij zeer hinderlijk t.o.v. de PW, dan wordt een 2^e kwalificatie in mindering gebracht. Bewaakt de hond de PW niet maar blijft wel in zijn buurt, dan wordt er een 3^e kwalificatie in mindering gebracht. Verlaat de hond de PW voor de aanwijzing van de AK tot ophalen van de hond door de HG of geeft de HG een commando waardoor de hond bij de PW blijft, dan wordt afd. C afgebroken.

5. Aanval op de hond vanuit de beweging.

30 punten.

a) Commando's: "Zit", "Stellen", "Los", "Voet".

b) Uitvoering.

Er wordt aan de HG met zijn hond een gemarkeerd punt aangewezen op de middenlijn van het terrein ter hoogte van het eerste verstek. De hond kan aan de ketting vastgehouden worden maar mag niet aangemoedigd worden en moet rustig blijven zitten. Op aanwijzing van de AK komt de met een softstok voorziene PW uit een verstek en gaat in normale pas naar de middenlijn. Dan loopt de PW naar de HG met zijn hond toe en gaat de PW over in looppas en valt, onder het uiten van dreigende geluiden en het uitvoeren van heftige dreigende gebaren, frontaal aan. Zodra de PW de HG met zijn hond tot op 30 à 40 passen genaderd is geeft de HG, op aanwijzing van de AK, zijn hond vrij. Na het commando "Stellen" moet de hond door energiek en krachtig inbijten de aanval afweren. De HG mag in geen geval zijn plaats verlaten. Op aanwijzing van de AK staat de PW stil. De hond moet nu onmiddellijk loslaten. De HG kan binnen een redelijke tijd, zelfstandig, een commando "Los" geven.

Laat de hond na het eerste toegestane commando niet los, dan wacht de HG op aanwijzing van de AK om max. 2 extra commando's "Los" te geven. Indien de hond na de 2e extra commando's niet loslaat wordt afd. C afgebroken.

Tijdens het geven van deze commando's dient de HG rustig te blijven staan zonder op de hond in te werken. Na het lossen dient de hond dicht bij de PW te blijven en deze opmerkzaam te bewaken. Op aanwijzing van de AK gaat de HG op normale wijze in rechte lijn naar zijn hond. Hij neemt de basispositie in met het commando "Voet". De softstok wordt de PW afgenomen.

Er volgt een zijtransport van de PW naar de AK over een afstand van 20 passen. Een commando is toegestaan. De hond moet aan de rechterzijde van de PW lopen, zodanig dat de hond tussen de PW en de HG loopt. De hond mag tijdens dit zijtransport de PW niet hinderen noch inbijten maar dient deze opmerkzaam te volgen. Voor de AK wordt halt gehouden. De HG geeft de softstok aan de AK en meldt dat afd. C beëindigd is. Op teken van de HG verlaat de PW het terrein. Voor de AK de beoordeling bekend maakt moet de hond aangelijnd zijn.

c) Beoordeling.

Handelingen en/of gedragingen tegen de belangrijke beoordelingscriteria leiden tot puntenaftrek. Deze beoordelingscriteria zijn: snel en energiek inbijten met krachtige, volle en rustige beet, tot het lossen. Opmerkzaam bewaken dicht bij de PW.

Is de hond tijdens de bewakingsfase licht onopmerkzaam of hinderlijk t.o.v. de PW, dan wordt er een kwalificatie in mindering gebracht. Bewaakt de hond zeer onopmerkzaam of is hij zeer hinderlijk t.o.v. de PW, dan wordt een 2^e kwalificatie in mindering gebracht. Bewaakt de hond de PW niet maar blijft wel in zijn buurt, dan wordt er een

3^e kwalificatie in mindering gebracht. Verlaat de hond de PW voor de aanwijzing van de AK tot ophalen van de hond door de HG of geeft de HG een commando waardoor de hond bij de PW blijft, dan wordt afd. C afgebroken.

IPO-II

Onderverdeeld in:	Afdeling A	100 punten
	Afdeling B	100 punten
	Afdeling C	<u>100 punten</u>
	Totaal	300 punten.

IPO II - Afdeling A

Vreemd spoor, minstens 400 passen, 3 spoorgedeelten, 2 hoeken (ca 90°), 2 voorwerpen, tenminste 30 minuten oud.

Uitwerkingstijd 15 minuten.

Uitwerken van het spoor:	80 punten.
Voorwerpen:	<u>20 punten.</u>
Totaal:	100 punten.

Algemeen.

De AK of de SL bepalen aan de hand van het ter beschikking staande terrein het verloop van de sporen. De aanzet van het spoor dient door een speurpaaltje gekenmerkt te zijn. Deze speurpaal dient steeds links bij de aanzet van het spoor in de grond te worden gestoken.

De SL dient voor het leggen van het spoor de voorwerpen te tonen aan de AK. De voorwerpen zijn 30 min. voor aanvang in het bezit van de SL. De SL verblijft korte tijd op de aanzet van het spoor en gaat vervolgens in normale pas in de aangewezen richting. Het eerste voorwerp wordt gelegd op het eerste of het tweede spoorgedeelte. De voorwerpen moeten in de beweging op het spoor gelegd worden. Na het leggen van het laatste voorwerp moet de SL nog enkele passen in dezelfde richting verder gaan. Op één spoor moeten verschillende voorwerpen worden gebruikt (b.v. leder, textiel, hout). De afmetingen van de voorwerpen zijn maximaal, 10 cm. lang, 2 à 3 cm. breed, en 0.5 tot 1 cm. dik en zullen in kleur niet wezenlijk mogen verschillen van de bodem. Tijdens het uitlopen van het spoor dienen HG en hond uit het zicht te zijn.

De AK, EL en eventueel andere begeleidende personen mogen zich tijdens het werken van de hond niet ophouden op die plaatsen waar de hond, volgens het reglement, het recht heeft om te zoeken.

- a) Commando: "Zoek".

Het commando "Zoek" is bij het begin van het spoor en bij de aanzet na het eerste voorwerp toegestaan.

- b) Uitvoering.

De HG bereidt zijn hond voor op het speuren. De hond kan vrij zoeken of aan een lijn van 10 m. De 10 m. lange lijn kan over de rug, zijdelings, tussen de voorpoten en/of tussen de achterpoten gedragen worden. De lijn kan ook aan de, niet op strop ingestelde, halsketting bevestigd worden. Tevens is het toegestaan de lijn aan de volgende speurtoegen te bevestigen: "Borsttuig of Böttcher" (zonder bijkomende riemen).

Na te zijn opgeroepen meldt de HG zich met zijn hond in basispositie bij de AK en geeft aan of zijn hond apporteert, opneemt of verwijst. Voor aanvang van het speuren, tijdens het aanzetten en tijdens het speuren is elke vorm van dwang verboden. Op teken van de AK dient de HG zijn hond langzaam en rustig naar het vertrekpunt te brengen en aan te zetten. De wijze van aanzetten is voor elke geleider vrij en dient in de directe omgeving van de hond te geschieden. De hond dient bij het begin van het spoor in de gelegenheid te worden gesteld om lucht op te nemen. De hond moet vervolgens met diepe neus en intensief in een gelijkmatig tempo het spoor volgen. De HG volgt zijn hond op 10 m. afstand. Bij vrij zoeken is de afstand van 10 m. eveneens aan te houden. De speurlijn mag licht doorhangen. De hond moet de hoeken zeker uitwerken. Na de hoeken moet de hond in gelijkmatig tempo verder werken. Zodra de hond een voorwerp gevonden heeft moet de hond dit zonder inwerken van de HG onmiddellijk apporteren, opnemen of overtuigend verwijzen. De hond kan bij het opnemen blijven staan of gaan zitten. Bij het apporteren dient de hond het voorwerp naar zijn geleider toe te brengen.

Verdergaan met het voorwerp of liggend opnemen is foutief. Het verwijzen kan liggend, staand of zittend gebeuren (mag ook wisselend). Heeft de hond het voorwerp gevonden, dan laat de HG de lijn vallen. Door het omhoog steken van het voorwerp geeft de HG aan dat het voorwerp gevonden is. De HG neemt de lijn weer op, de hond wordt weer aangezet daar waar het voorwerp gevonden is en vervolgt het speuren. Na beëindigen van het spoor toont de HG aan de AK de gevonden voorwerpen.

Overlopen voorwerpen hoeven niet aan de HG getoond te worden.

- c) Beoordeling.

Het tempo tijdens het zoeken is geen criterium bij de beoordeling zolang het uitwerken van het spoor maar gelijkmatig, intensief en overtuigend gebeurt. Overtuigen zonder het spoor te verlaten is niet foutief.

Treuzelen, hoge neus, behoefte doen zwalken, draaien op de hoeken, fout verwijzen, aanhoudend belonen, stem- en of lijnhulp, foutief apporteren, opnemen of verwijzen van voorwerpen, leiden tot puntenaftrek. Indien de hond het spoor met meer dan 1 lijnlengte verlaat, dan wordt het speuren afgebroken. Indien de hond het spoor verlaat en wordt tegengehouden door de HG, dan volgt een aanwijzing van de AK om de hond te volgen of de lijn te laten vallen.

Wordt deze aanwijzing van de AK niet opgevolgd, dan wordt het speuren afgebroken. Is binnen de tijd van 15 min. na de aanzet het einde van het spoor niet bereikt, dan dient het speuren afgebroken te worden. Wisselend apporteren, opnemen en verwijzen van de voorwerpen is foutief. Apporteren, opnemen of verwijzen van voorwerpen die niet door de spoorlegger zijn neergelegd worden ook met puntenaftrek bestraft.

De verdeling van de punten voor het spoor op de verschillende spoorgedeelten moet naar lengte en moeilijkheidsgraad geschieden. Zoekt de hond niet, blijft hij te lang treuzelen op dezelfde plek zonder te zoeken, dan kan ook hier het speuren worden afgebroken, zelfs indien de hond zich nog op het spoor bevindt.

IPO II - Afdeling B

Oefening 1:	Vrij volgen	10 punten
Oefening 2:	Zit uit de beweging	10 punten
Oefening 3:	Afleggen met voorroepen	10 punten
Oefening 4:	Staan blijven in normale pas	10 punten
Oefening 5:	Apporteren over de grond	10 punten
Oefening 6:	Apporteren over de haag	15 punten
Oefening 7:	Apporteren over de klimschutting	15 punten
Oefening 8:	Vooruitzenden met afleggen	10 punten
Oefening 9:	Afliggen met afleiding	<u>10 punten</u>
Totaal		100 punten.

Algemeenheden.

De AK geeft een teken voor de aanvang van alle oefeningen. Alle verdere onderdelen, bijv: keerwendingen, wendingen, verandering van pas enz, worden zonder verdere aanwijzingen uitgevoerd.

Voert een hond na het derde gegeven commando een oefening of een deel van een oefening niet uit, dan wordt de oefening zonder punten afgebroken. Bij het voorroepen van de hond kan het commando "Hier" vervangen worden door de naam van de hond. Indien het ene vergezeld gaat van het andere geldt dit als een extra commando.

In de basispositie zit de hond dicht en recht naast het linkerbeen van de HG, zodanig dat zijn schouder ter hoogte van de knie van de HG is. Elke oefening begint en eindigt in deze basispositie.

Het innemen van de basispositie is voor een oefening slechts éénmaal toegestaan. Een kort belonen is na iedere oefening en alleen in basispositie toegestaan. Daarna kan de HG een nieuwe basispositie innemen. In ieder geval moet tussen elk belonen en begin van een nieuwe oefening een pauze van tenminste 3 sec. zitten.

Uit de basispositie volgt de zogenaamde ontwikkeling van de oefening. De HG dient minstens 10 en hoogstens 15 passen te tonen alvorens het commando te geven. Tussen de verschillende delen van een oefening, zoals voorroepen, voorzitten, het aan de voet gaan en afsluiten, moeten duidelijke pauzes getoond worden (ca. 3 sec.). Bij het ophalen van zijn hond kan de HG zijn hond van voren naderen of achterlangs gaan.

Het vrij volgen is bij noodzakelijke verplaatsingen tussen de oefeningen verplicht. Ook bij het ophalen van de apporteerblokken moet de hond vrijvolgend meegevoerd worden. Opgewekt maken door uitlokken tot spel is niet toegestaan.

De keerwending is door de HG naar links uit te voeren. De hond kan de keerwending op 2 manieren uitvoeren nl. voor- of achterlangs de HG.

Ook na het voorzitten bij het voorkomen kan de hond, na het commando "Voet", op deze 2 manieren de basispositie innemen. De uitvoering moet tijdens de oefening steeds dezelfde zijn.

De vaste haag heeft een hoogte van 100 cm. en een breedte van 150 cm.

De klimschutting bestaat uit twee bovenaan verbonden delen van 150 cm. breed en 191 cm. hoog. Op de bodem staan deze beide delen zover uit elkaar dat de verticale hoogte van de wand 160 cm. bedraagt. Het gehele vlak van de schuine wand dient met antislip bekleed te zijn. In de bovenste helft van de wand dienen aan beide zijden 3 latten aangebracht te zijn (24/48mm). Alle honden dienen dezelfde hindernis te gebruiken.

Bij het apporteren zijn enkel apporteerblokken toegelaten (1000 gram over de grond en 650 gram bij de haag en de klimschutting). Voor het apporteren mogen de blokken de hond niet vooraf in de bek gegeven worden.

Indien de HG een oefening vergeet zal de AK hem hierop wijzen en de oefening laten uitvoeren zonder punten hiervoor af te trekken.

1 Vrij volgen**10 punten**

- a) Commando's: "Volg" of "Voet".

Het commando "Volg" of "Voet" is de HG toegestaan bij het vertrek en bij verandering van tempo.

- b) Uitvoering.

De HG gaat met zijn losvolgende hond naar de AK en stelt zich met zijn hond aan de voet voor. Vanuit de basispositie moet de hond op het commando "Volg" of "Voet" van de HG deze opmerkzaam, vrolijk en correct volgen, met het schouderblad ter hoogte van de linker knie van de HG. Bij het halt houden moet hij zelfstandig, snel en recht gaan zitten. Bij het begin van de oefening gaat de HG met zijn hond 50 passen, zonder halt te houden, rechtdoor. Na de keerwending en na 10 à 15 passen moet de HG de looppas en de langzame pas tonen (telkens tenminste 10 passen). De overgang van looppas naar langzame pas dient zonder overgang in gewone pas te gebeuren. De verschillende tempowisselingen moeten zich duidelijk, in uitvoering, van elkaar onderscheiden. In normale pas zijn vervolgens, twee rechtse, twee keerwendingen en een linkse wending uit te voeren conform het loopschema op blz. 45. Het halt houden is tenminste éénmaal in normale pas te tonen. Tijdens het eerste rechte stuk vrij volgen dienen twee schoten te worden gegeven (kaliber 6mm). Tussen de schoten zit een tijdsduur van 5 sec.

De schoten worden gelost op tenminste 15 passen afstand van de hond. De hond moet zich schotvast tonen. Aan het einde van de oefening gaat de HG op aanwijzing van de AK door een bewegende groep van tenminste vier personen. De HG dient met zijn hond tenminste bij 1 persoon linksom en een andere persoon rechtsom te gaan en daarna tenminste éénmaal halt te houden in de groep. De HG met zijn hond verlaat hierna de groep en neemt de basispositie in.

- c) Beoordeling.

Voordringen, zijwaarts afwijken, achter blijven, hulpcommando's, lichaamshulp, onoplettendheid, te veel onder druk staan, leiden tot puntenaftrek.

2. Zit uit de beweging**10 punten.**

- a) Commando's: "Volg" of "Voet", "Zit".

- b) Uitvoering.

Vanuit de basispositie gaat de HG met zijn vrij volgende hond rechttuit. Na 10 à 15 passen moet de hond op het commando "Zit" direct, snel en in de looprichting gaan zitten, zonder dat de HG zijn pas verandert, onderbreekt of omkijkt. Na tenminste 30 passen blijft de HG staan en draait zich onmiddellijk om naar zijn rustig zittende hond. Op aanwijzing van de AK gaat de HG naar zijn hond terug en gaat aan zijn rechterzijde staan.

- c) Beoordeling.

Fouten in de ontwikkeling (gedeelte vrij volgen), traag zitten, onrustig zitten, leiden tot puntenaftrek. Als de hond niet zit, gaat liggen of blijft staan worden hiervoor 5 punten afgetrokken.

3. Afleggen met voorroepen.**10 punten.**

- a) Commando's: "Volg" of "Voet", "Af", "Hier of naam van de hond", "Voet".

- b) Uitvoering.

Vanuit de basispositie gaat de HG met zijn vrij volgende hond rechttuit. Na 10 à 15 passen moet de hond op het commando "Af" direct, snel en in de looprichting gaan liggen, zonder dat de HG hierbij zijn pas verandert, onderbreekt of omkijkt. Na tenminste 30 passen blijft de HG staan en draait zich onmiddellijk naar zijn rustig liggende hond om. Op aanwijzing van de AK geeft de HG het commando voor het voorkomen. De hond moet snel, vrolijk en direct komen en recht midden voor de HG gaan zitten. Op het commando "Voet" dient de hond snel en recht naast het linkerbeen van de HG te gaan zitten.

- c) Beoordeling.

Fouten in de ontwikkeling (gedeelte vrij volgen), langzaam gaan liggen, langzaam voorkomen bij het voorroepen, vertragen bij het voorkomen, houding corrigeren van de HG (o.a. spreidstand aannemen), fouten bij het voorzitten

en bij het aan de voet gaan, leiden tot puntenaftrek. Zit of staat de hond na het commando, dan worden hiervoor 5 punten afgetrokken.

4. Staan blijven uit gewone pas.

10 punten.

- a) Commando's: "Volg" of "Voet", "Sta", "Zit".
- b) Uitvoering.

Vanuit de basispositie gaat de HG met zijn vrij volgende hond rechttuit. Na 10 à 15 passen moet de hond op het commando "Sta" direct en in de loopricting blijven staan zonder dat de HG hierbij zijn pas verandert, onderbreekt of omkijkt. Na tenminste 30 passen blijft de HG staan en draait zich direct om naar zijn rustig staande hond. Op aanwijzing van de AK gaat de HG direct naar zijn hond terug en gaat aan zijn rechterzijde staan. Na ca. 3 sec. moet de hond, op aanwijzing van de AK en op het commando "Zit" van de HG, snel en recht in de basispositie gaan zitten.

- c) Beoordeling.

Fouten in de ontwikkeling, omkijken bij het commando, onrustig blijven staan, nalopen, onrustig gedrag bij het ophalen door de HG, traag gaan zitten bij het afsluiten, leiden tot puntenaftrek. Zit de hond of gaat hij liggen, dan worden hiervoor 5 punten afgetrokken.

5. Apporteren over de grond.

10 punten.

- a) Commando's: "Apport", "Los", "Voet".
- b) Uitvoering.

Vanuit de basispositie werpt de HG een apporteerblok (gewicht, 1000 gram), ongeveer 10 passen ver weg. Het commando "Apport" mag pas gegeven worden op het ogenblik dat het apporteerblok stil ligt. De rustig naast de HG zittende hond moet op het commando "Apport" snel en direct naar het apporteerblok toelopen, dit direct opnemen en snel en direct naar de HG brengen. De hond moet snel, dicht en recht voor zijn HG gaan zitten en het apporteerblok zo lang, rustig in de bek houden (ca 3 sec.) totdat de HG met het commando "Los" hem het apporteerblok afneemt.

Het apporteerblok moet na het afnemen met naar beneden uitgestrekte arm, rustig, naast de rechterzijde van het lichaam worden gehouden. Op het commando "Voet" dient de hond snel en recht naast het linkerbeen van de HG te gaan zitten. De HG mag gedurende het gehele verloop van deze oefening zijn basispositie niet verlaten.

- c) Beoordeling.

Fouten in de basispositie, te kort of extreem ver weggooien, langzaam naar het apporteerblok toelopen, fouten bij het opnemen, langzaam terug komen, laten vallen van het apporteerblok, spelen of knagen met en op het apporteerblok, verplaatsen van de HG (o.a. spreidstand aannemen), fouten bij het voorzitten en afsluiten van de oefening, leiden tot puntenaftrek. Corrigeren van de basispositie leidt eveneens tot puntenaftrek. Wanneer de HG zijn basispositie verlaat is de oefening met onvoldoende te beoordelen. Brengt de hond het apporteerblok niet, dan worden 0 punten toegekend.

6. Apporteren over een hindernis van 100 cm.

15 punten.

- a) Commando's: "Hoog", "Apport", "Los", "Voet".
- b) Uitvoering.

De HG neemt met zijn hond op tenminste 5 passen voor de hindernis de basispositie in. Vanuit deze basispositie werpt de HG het apporteerblok (gewicht, 650 gram), over de 100 cm. hoge hindernis. Het commando "Hoog" mag pas dan gegeven worden op het moment dat het apporteerblok volledig stil ligt. De rustig, vrij aan de voet zittende hond moet op het commando "Hoog en Apport" (het commando "Apport" moet tijdens het springen gegeven worden) over de hindernis heen springen, snel en direct naar het apporteerblok toelopen, dit direct opnemen, onmiddellijk terugspringen en het apporteerblok, snel en direct naar de HG brengen.

De hond moet snel, dicht en recht voor de HG gaan zitten en het apporteerblok zo lang rustig in de bek houden (ca 3 sec.) totdat de HG met het commando "Los" hem het apporteerblok afneemt.

Het apporteerblok moet na het afnemen met naar beneden uitgestrekte arm rustig naast de rechterzijde van het lichaam worden gehouden. Op het commando "Voet" dient de hond snel en recht naast het linkerbeen van de HG te gaan zitten. De HG mag gedurende het gehele verloop van deze oefening zijn basispositie niet verlaten.

- c) Beoordeling.

Fouten in de basispositie, traag springen en naar het apporteerblok toelopen, fouten bij het opnemen, langzaam terugspringen, laten vallen, spelen of knagen, corrigeren van de houding door de HG (o.a. spreidstand aannemen), fouten bij voorzitten en afsluiten van de oefening, leiden tot puntenaftrek. Voor het aanraken van de hindernis worden per sprong, voor aanraken max. 1 punt en voor afzetten max. 2 punten afgetrokken.

Opdeling der punten.

<i>Heensprong</i>	<i>Apporteren</i>	<i>Terugsprong</i>
5 Punten	5 Punten	5 Punten

Een gedeelte van de punten wordt toegekend bij de volgende situaties: (tenminste 2 onderdelen uitgevoerd)

Springen en brengen zonder fouten = 15 punten.
 Heen of terugsprong niet uitgevoerd, blok foutloos gebracht = 10 punten.
 Heen en terugsprong foutloos, blok niet gebracht = 10 punten.

Ligt het apporteerblok te ver uit de richting of voor de hond slecht zichtbaar, dan kan de HG aan de AK vragen om het opnieuw te mogen werpen. Dit kan ook op aanwijzing van de AK. Bij het ophalen van het apporteerblok moet de hond rustig blijven zitten. Dit alles zonder puntenaftrek.

Indien zonder wijziging van de basispositie de HG hulp heeft gegeven aan de hond volgt er puntenaftrek. Wanneer de HG zijn basispositie heeft verlaten, dan wordt de oefening met onvoldoende gewaardeerd.

7. Apporteren over een klmschutting. (160 cm. hoog) 15 punten.

- a) Commando's: "Hoog", "Apport", "Los", "Voet".
- b) Uitvoering.

De HG neemt met zijn hond op tenminste 5 passen van de klmschutting de basispositie in. Vanuit de basispositie werpt de HG het apporteerblok (gewicht, 650 gram) over de 160 cm. hoge hindernis. De rustig, vrij aan de voet zittende hond moet op het commando "Hoog en Apport" (het commando "Apport" moet tijdens het klimmen gegeven worden) over de hindernis heen klimmen, snel en direct naar het apporteerblok toelopen, dit direct opnemen, onmiddellijk terug klimmen en het apporteerblok snel en direct naar de HG brengen. De hond moet snel, dicht en recht voor zijn HG gaan zitten en het apporteerblok zo lang, rustig in de bek houden (ca 3 sec.) totdat de HG met het commando "Los" hem het apporteerblok afneemt. Het apporteerblok moet na het afnemen met naar beneden uitgestrekte arm rustig naast de rechterzijde van het lichaam worden gehouden. Op het commando "Voet" dient de hond snel en recht naast het linkerbeen van de HG te gaan zitten. De HG mag gedurende het gehele verloop van deze oefening zijn basispositie niet verlaten.

- c) Beoordeling.

Fouten in de basispositie, langzaam springen en naar het apporteerblok toelopen, fouten bij het opnemen, langzaam terugspringen, laten vallen, spelen of knagen, corrigeren van de houding door de HG (o.a. spreidstand aannemen), fouten bij voorzitten en afsluiten van de oefening, leiden tot puntenaftrek.

Opdeling der punten.

<i>Heensprong</i>	<i>Apporteren</i>	<i>Terugsprong</i>
5 Punten	5 Punten	5 Punten

Een gedeelte van de punten wordt toegekend bij de volgende situaties: (tenminste 2 onderdelen uitgevoerd)

Springen en brengen zonder fouten = 15 punten.
 Heen of terugsprong niet uitgevoerd, blok foutloos gebracht = 10 punten.
 Heen en terugsprong foutloos, blok niet gebracht = 10 punten.

Ligt het apporteerblok te ver uit de richting of voor de hond slecht zichtbaar, dan kan de HG aan de AK vragen om opnieuw te mogen werpen. Dit kan ook op aanwijzing van de AK. Bij het ophalen van het apporteerblok moet de hond rustig blijven zitten. Dit alles zonder puntenaftrek.

Indien zonder wijziging van de basispositie de HG hulp heeft gegeven aan de hond volgt er puntenaftrek. Wanneer de HG zijn basispositie heeft verlaten, dan wordt de oefening met onvoldoende gewaardeerd.

8. Vooruitzenden met afleggen. 10 punten.

- a) Commando's: "Volg" of "Voet", "Vooruit", "Af", "Zit".
- b) Uitvoering.

Vanuit de basispositie gaat de HG met zijn vrij volgende hond in de hem aangewezen richting rechtuit. Na 10 à 15 passen geeft de HG, gelijktijdig met een éénmalig opheffen van de arm, het commando "Vooruit" en blijft staan. Hierop moet de hond doelgericht en snel in een rechte lijn tenminste 30 passen in de aangewezen richting lopen. Op aanwijzing van de AK geeft de HG het commando "Af" waarop de hond direct moet gaan liggen. De HG mag de arm zolang omhoog houden tot de hond af ligt.

Op aanwijzing van de AK gaat de HG naar zijn hond, plaatst zich rechts naast hem. Na ca 3 sec moet de hond, op aanwijzing van de AK en op commando "Zit" van de HG, snel en recht in de basispositie gaan zitten.

c) Beoordeling.

Fouten in de ontwikkeling, meelopen van de HG, te langzaam vooruit lopen, sterke zijwaartse afwijking, te korte afstand afgelegd, traag of vroegtijdig gaan liggen van de hond, onrustig liggen, te vroeg opstaan bij het ophalen. Herhaaldelijk opheffen van de arm of gelijktijdig commando "Af" met het naar beneden bewegen van de arm, leiden tot puntenaftrek.

9. Afliggen met afleiding.

10 punten.

a) Commando's: "Af", "Zit".

b) Uitvoering.

Voor aanvang van de afdeling B van een andere hond legt de HG zijn hond met het commando "Af" op een hem door de AK aangewezen plaats. De hond blijft achter zonder lijn of één of ander voorwerp.

De HG gaat zonder omkijken, tenminste 30 passen weg van de hond en blijft in het zicht van de hond met de rug naar hem toe staan. De hond moet zonder inwerking van de HG rustig blijven liggen van oef. 1 tot en met oef. 7. Op aanwijzing van de AK gaat de HG naar zijn hond en plaatst zich aan zijn rechterzijde. Na ca 3 sec. op aanwijzing van de AK en een commando "Zit" van de HG moet de hond snel en recht in de basispositie gaan zitten.

c) Beoordeling.

Onrustig gedrag van de HG evenals andere verdeckte hulp, onrustig liggen van de hond, te vroeg opstaan van de hond bij het ophalen leiden tot puntenaftrek. Gaat de hond staan of zitten dan volgt er een gedeeltelijk toekennen van de punten. Verwijdert de hond zich van de plaats voor **oefening 5** van de werkende hond met meer dan 3m, dan worden 0 punten toegekend. Verlaat de hond de plaats na oefening 4, dan volgt een gedeeltelijke toekenning van de punten. Komt de hond de HG tegemoet bij het ophalen, dan worden er tot 3 punten afgetrokken.

IPO II - Afdeling C

Oefening 1:	Revieren naar de pakwerker	5 punten
Oefening 2:	Stellen en aanblaffen	10 punten
Oefening 3:	Vluchtverhinderend van de pakwerker	10 punten
Oefening 4:	Verdediging van de hond vanuit de bewakingsfase	20 punten
Oefening 5:	Rugtransport	5 punten
Oefening 6:	Overval op de hond vanuit rugtransport	30 punten
Oefening 7:	Aanval op de hond vanuit de beweging	<u>20 punten</u>
Totaal:		100 punten

Algemene bepalingen:

Op een geschikte plaats zijn aan de langste zijden van het terrein 6 verstekken, 3 aan iedere zijde, opgesteld. De PW dient in volledig PW-tenue (jas, broek, bijtarm en soft stok) uitgerust te zijn. De bijtarm dient met een overtrek van jute in natuurkleur te zijn voorzien. Wanneer het voor de PW noodzakelijk is om de hond in het gezichtsveld te houden, hoeft hij niet absoluut stil te staan. Hij zal echter nooit een dreigende houding mogen aannemen en geen afwerende bewegingen mogen maken. Hij dient met de bijtarm zijn lichaam te beschermen. Het commando voor het lossen is bij alle verdedigingsoefeningen éénmaal toegestaan. De manier waarop de HG de PW de stok afneemt wordt aan de HG overgelaten.

Voor alle honden dient/dienen met dezelfde PW('s) gewerkt te worden.

Honden die een gevaar opleveren voor de omgeving, geleider of pakwerker, worden gediskwalificeerd.

Bij die honden die bij verdedigingsoefeningen opgeven of zich laten verjagen moet de afd. C worden afgebroken. Er volgt geen beoordeling van het pakwerk. Er volgt wel een D.Z.B. beoordeling (Drift, Zelfverzekerdheid, Belastbaarheid).

1. Revieren.

5 punten.

- a) Commando's: "Revier", "Hier", (het commando "Hier", kan met de naam van de hond verbonden zijn).
- b) Uitvoering.

De PW bevindt zich, voor de hond niet zichtbaar, in het laatste verstek. De HG neemt met zijn vrij volgende hond tussen het tweede en het derde verstek plaats, zodanig dat vier zijslagen mogelijk zijn. Op aanwijzing van de AK vangt de afd. C aan. Op een kort commando "Revier" en een teken met de rechter- of de linkerarm moet de hond zich snel van de HG verwijderen en doelmatig het aangewezen verstek omlopen. Als de hond het verstek heeft gerond roept de HG met een commando "Hier" de hond in zijn richting en stuurt hem met een nieuw commando "Revier" naar het volgende verstek. De HG beweegt zich in normale pas over de denkbeeldige middenlijn welke hij tijdens het revieren niet mag verlaten. De hond moet zich steeds voor de HG bevinden. Als de hond het verstek met de PW bereikt heeft moet de HG blijven staan. Commando's en tekens zijn op dat ogenblik niet meer toegestaan.

- c) Beoordeling.

Traag, niet vlot uitvoeren en ondoelmatig revieren, leiden tot puntenaftrek.

2. Stellen en aanblaffen.

10 Punten.

- a) Commando's: "Hier", "Voet".
- b) Uitvoering.

De hond moet de PW actief en opmerkzaam bewaken en aanhoudend aanblaffen. De hond mag de PW niet aanstoten of bijten. Op aanwijzing van de AK gaat de HG, na een aanblaferiode van ongeveer 20 sec., tot op 5 passen van het verstek achter zijn hond staan. Op aanwijzing van de AK roept de HG zijn hond aan de voet.

- c) Beoordeling.

Handelingen en/of gedragingen waardoor het aanhoudend gewenst aanblaffen en intensief bewaken tot het commando "Hier" worden beïnvloed, reacties van de hond op de AK of de aankomende HG, leiden tot puntenaftrek.

Voor aanhoudend blaffen worden 5 punten toegekend. Indien de hond niet aanhoudend blaft worden tot 2 punten afgetrokken. Blijft de niet blaffende hond opmerkzaam bewakend bij de PW, worden 5 punten afgetrokken. Bij licht aanstoten van de PW moeten tot 2 punten, bij inbijten tot 9 punten afgetrokken worden. Verlaat de hond de PW voor de AK de aanwijzing aan de HG gegeven heeft om de middenlijn te verlaten, dan kan de hond opnieuw naar de PW gestuurd worden. Blijft de hond hierna bij de PW dan kan afd. C worden voortgezet. Stellen en aanblaffen wordt dan wel met onvoldoende beoordeeld. Laat de hond zich na een 3^e commando niet meer naar het verstek toe sturen of verlaat hij de PW opnieuw, dan moet de afd. C worden afgebroken. Komt de hond de HG bij het naderen van het verstek tegemoet of komt de hond voor het commando zelfstandig naar de HG, dan volgt een beoordeling met onvoldoende.

3. Vluchtverhinderend van de PW.

10 punten.

- a) Commando's: "Volg" of "Voet", "Af", "Los".
- b) Uitvoering.

Op aanwijzing van de AK stuurt de HG de PW uit het verstek. De PW begeeft zich in normale pas naar een gemarkeerd punt.

Op aanwijzing van de AK begeeft de HG zich met zijn vrij volgende hond naar een gemarkeerd punt voor de vlucht poging en neemt de basispositie in. Na het commando "Af" laat de HG zijn liggende, bewakende hond achter en begeeft zich naar het verstek, zodanig dat er zichtcontact blijft met zijn hond, de PW en de AK. De afstand tussen de hond en de PW bedraagt 5 passen.

Op aanwijzing van de AK onderneemt de PW een vlucht poging. De hond moet zonder aarzeling, zelfstandig, energiek, werkzaam en krachtig inbijten en de vlucht poging verhinderen. Op aanwijzing van de AK staat de PW stil. Na het stilstaan van de PW moet de hond onmiddellijk lossen. De HG kan binnen een redelijke tijd, zelfstandig, een commando geven. Lost de hond niet op het eerste, geoorloofde, commando, dan kan hij op aanwijzing van de AK twee extra commando's geven.

Laat de hond na het eerste en de twee extra commando's niet los, dan wordt afd. C afgebroken. Tijdens het geven van het commando "los" dient de HG rustig op zijn plaats te blijven zonder in te werken op de hond. Na het lossen dient de hond dicht bij de PW te blijven en deze opmerkzaam te bewaken.

- c) Beoordeling.

Handelingen en/of gedragingen tegen de belangrijke beoordelingscriteria leiden tot puntenaftrek, Deze beoordelingscriteria zijn: snel en energiek inbijten met krachtige, volle en rustige beet, tot het lossen. Opmerkelijk bewaken dicht bij de PW. Blijft de hond liggen of heeft de hond binnen 20 passen de vlucht nog niet verhinderd door in te bijten, dan wordt afd. C afgebroken.

Is de hond tijdens de bewakingsfase licht onopmerkzaam of hinderlijk t.o.v. de PW, dan wordt er een kwalificatie in mindering gebracht. Bewaakt de hond zeer onopmerkzaam of is hij zeer hinderlijk t.o.v. de PW, dan wordt een 2^e kwalificatie in mindering gebracht. Bewaakt de hond de PW niet maar blijft wel in zijn buurt, dan wordt er een 3^e kwalificatie in mindering gebracht. Verlaat de hond de PW voor de aanwijzing van de AK tot ophalen van de hond door de HG of geeft de HG een commando waardoor de hond bij de PW blijft, dan wordt afd. C afgebroken.

4. Verdediging van de hond vanuit de bewakingsfase. 20 punten.

- a) Commando's: "Los" , "Voet".
- b) Uitvoering.

Na een bewakingsfase van ca 5 sec. onderneemt de PW, op aanwijzing van de AK, een overval op de hond. De hond moet zich, door krachtig en energiek inbijten, verdedigen. Hij mag alleen in de bijtarm bijten. Heeft de hond ingebeten, dan krijgt hij 2 stokslagen. Er zijn alleen stokslagen toegestaan op de minder gevoelige delen. Op aanwijzing van de AK staat de PW stil. Na het stilstaan moet de hond onmiddellijk lossen. De HG kan een commando "Los" binnen een redelijke tijd, zelfstandig, geven.

Laat de hond na het eerste toegestane commando niet los, dan wacht de HG op aanwijzing van de AK om max. 2 extra commando's "Los" te geven. Laat de hond na deze 2 extra commando's niet los, dan wordt afd. C afgebroken. Tijdens deze commando's dient de HG rustig te blijven staan zonder op de hond in te werken. Na het lossen dient de hond dicht bij de PW te blijven en deze opmerkzaam te bewaken. Op aanwijzing van de AK gaat de HG op normale wijze en in een rechte lijn naar zijn hond. Hij neemt de basispositie in met het commando "Voet". De softstok wordt de PW niet afgenomen.

- c) Beoordeling.

Handelingen en/of gedragingen tegen de belangrijke beoordelingscriteria leiden tot puntenaftrek, Deze beoordelingscriteria zijn: snel en energiek inbijten met krachtige, volle en rustige beet, tot het lossen. Opmerkelijk bewaken dicht bij de PW.

Is de hond tijdens de bewakingsfase licht onopmerkzaam of hinderlijk t.o.v. de PW, dan wordt er een kwalificatie in mindering gebracht. Bewaakt de hond zeer onopmerkzaam of is hij zeer hinderlijk t.o.v. de PW, dan wordt een 2^e kwalificatie in mindering gebracht. Bewaakt de hond de PW niet maar blijft wel in zijn buurt, dan wordt er een 3^e kwalificatie in mindering gebracht. Verlaat de hond de PW voor de aanwijzing van de AK tot ophalen van de hond door de HG of geeft de HG een commando waardoor de hond bij de PW blijft, dan wordt afd. C afgebroken.

5. Rugtransport. 5 Punten.

- a) Commando: "Volg" of "Voet".
- b) Uitvoering.

Aansluitend op oefening 4 volgt een rugtransport van de PW over een afstand van ongeveer 30 passen. Afhankelijk van het terrein mag het transport worden uitgevoerd met een hoek, e.e.a. ter beoordeling van de AK. De HG beveelt de PW te vertrekken en volgt met zijn vrijvolgende hond, waarbij de hond de PW opmerkzaam in het oog houdt, op een afstand van 5 passen. De afstand van 5 passen dient gedurende het gehele transport te worden aangehouden.

- c) Beoordeling.

Handelingen en/of gedragingen tegen de belangrijke beoordelingscriteria leiden tot puntenaftrek. Deze beoordelingscriteria zijn: opmerkzaam blijven op de PW, perfect volgen, aanhouden van de 5 passen afstand.

6. Overval op de hond vanuit het rugtransport. 30 Punten.

- a) Commando's: "Los" , "Voet".
- b) Uitvoering.

Tijdens het rugtransport onderneemt de PW, op aanwijzing van de AK, vanuit de beweging een overval op de hond. Zonder inwerking van de HG dient de hond zich zonder aarzelen, door energiek en krachtig inbijten, te verdedigen.

Hij zal daarbij alleen in de bijtarm mogen bijten. Op het ogenblik dat de hond inbijt dient de HG stil te blijven staan. Op aanwijzing van de AK staat de PW stil. Na het stilstaan van de PW dient de hond onmiddellijk te lossen. De HG kan een commando "Los" binnen een redelijke tijd, zelfstandig, geven.

Laat de hond na het eerste toegestane commando niet los, dan wacht de HG op aanwijzing van de AK om max. 2 extra commando's "Los" te geven. Laat de hond na deze 2 extra commando's niet los, dan wordt afd. C afgebroken. Tijdens deze commando's dient de HG rustig te blijven staan zonder op de hond in te werken. Na het lossen dient de hond dicht bij de PW te blijven en deze opmerkzaam te bewaken. Op aanwijzing van de AK gaat de HG op normale wijze en in een rechte lijn naar zijn hond. Hij neemt de basispositie in met het commando "Voet". De softstok wordt de PW afgenomen.

Er volgt een zijtransport van de PW naar de AK over een afstand van 20 passen. Een commando is toegestaan. De hond moet aan de rechterzijde van de PW lopen, zodanig dat de hond tussen de PW en de HG inloopt. De hond mag tijdens dit zijtransport de PW niet hinderen of inbijten maar dient deze opmerkzaam te volgen. Voor de AK wordt halt gehouden. De HG geeft de softstok aan de AK en meldt dat het eerste deel van afd. C beëindigd is.

c) Beoordeling.

Handelingen en/of gedragingen tegen de belangrijke beoordelingscriteria leiden tot puntenaftrek. Deze beoordelingscriteria zijn: snel en energiek inbijten met krachtige, volle en rustige beet, tot het lossen. Opmerkzaam bewaken dicht bij de PW.

Is de hond tijdens de bewakingsfase licht onopmerkzaam of hinderlijk t.o.v. de PW, dan wordt er een kwalificatie in mindering gebracht. Bewaakt de hond zeer onopmerkzaam of is hij zeer hinderlijk t.o.v. de PW, dan wordt een 2^e kwalificatie in mindering gebracht. Bewaakt de hond de PW niet maar blijft wel in zijn buurt, dan wordt er een 3^e kwalificatie in mindering gebracht. Verlaat de hond de PW voor de aanwijzing van de AK tot ophalen van de hond door de HG of geeft de HG een commando waardoor de hond bij de PW blijft, dan wordt afd. C afgebroken.

7. Aanval op de hond vanuit de beweging.

20 punten.

a) Commando's: "Zit", "Stellen", "Los", "Voet".

b) Uitvoering.

Er wordt aan de HG met zijn hond een gemarkeerd punt aangewezen op de middenlijn van het terrein ter hoogte van het eerste verstek. De hond kan aan de ketting vastgehouden worden maar mag niet aangemoedigd worden en moet rustig blijven zitten. Op aanwijzing van de AK komt de van een softstok voorziene PW uit een verstek en loopt in looppas naar de middenlijn. Zonder zijn looppas te onderbreken loopt hij in de richting van de HG en zijn hond en valt, onder het uiten van dreigende geluiden en het uitvoeren van heftige dreigende gebaren, frontaal aan. Zodra de PW de HG met zijn hond tot op 40 à 50 passen genaderd is geeft de HG, op aanwijzing van de AK, zijn hond vrij. Na het commando "Stellen" moet de hond door energiek en krachtig inbijten de aanval afweren. De HG zal in geen geval zijn plaats verlaten.

Op aanwijzing van de AK staat de PW stil. De hond moet nu onmiddellijk loslaten. De HG kan binnen een redelijke tijd, zelfstandig, een commando "Los" geven.

Laat de hond na het eerste toegestane commando niet los, dan wacht de HG op aanwijzing van de AK om 2 extra commando's los te geven. Laat de hond na deze 2 extra commando's niet los, dan wordt afd. C afgebroken.

Tijdens het geven van deze commando's dient de HG rustig te blijven staan zonder op de hond in te werken. Na het lossen dient de hond dicht bij de PW te blijven en deze opmerkzaam te bewaken. Op aanwijzing van de AK gaat de HG op normale wijze in rechte lijn naar zijn hond. Hij neemt de basispositie in met het commando "Voet". De softstok wordt de PW afgenomen.

Er volgt een zijtransport van de PW naar de AK over een afstand van 20 passen. Een commando is toegestaan. De hond moet aan de rechterzijde van de PW lopen, zodanig dat de hond tussen de PW en de HG loopt. De hond mag tijdens dit zijtransport de PW niet hinderen of inbijten maar dient deze opmerkzaam te volgen. Voor de AK wordt halt gehouden. De HG geeft de softstok aan de AK en meldt dat afd. C beëindigd is. Op teken van de HG verlaat de PW het terrein. Voor de AK de beoordeling bekend maakt, moet de hond aangeliend worden.

c) Beoordeling.

Handelingen en/of gedragingen tegen de belangrijke beoordelingscriteria leiden tot puntenaftrek. Deze beoordelingscriteria zijn: snel en energiek inbijten met krachtige, volle en rustige beet, tot het lossen. Opmerkzaam bewaken dicht bij de PW.

Is de hond tijdens de bewakingsfase licht onopmerkzaam of hinderlijk t.o.v. de PW, dan wordt er een kwalificatie in mindering gebracht. Bewaakt de hond zeer onopmerkzaam of is hij zeer hinderlijk t.o.v. de PW, dan wordt een 2^e kwalificatie in mindering gebracht. Bewaakt de hond de PW niet maar blijft wel in zijn buurt, dan wordt er een 3^e kwalificatie in mindering gebracht. Verlaat de hond de PW voor de aanwijzing van de AK tot ophalen van de hond door de HG of geeft de HG een commando waardoor de hond bij de PW blijft, dan wordt afd. C afgebroken.

IPO-III

Onderverdeeld in:	Afdeling A	100 punten
	Afdeling B	100 punten
	Afdeling C	<u>100 punten</u>
	Totaal	300 punten.

IPO III- Afdeling A

Vreemd spoor, minstens 600 passen, 5 spoorgedeelten, 4 hoeken (ca 90°), 3 voorwerpen, tenminste 60 minuten oud.

Uitwerkingstijd 20 minuten.

Uitwerken van het spoor:	80 punten.
Voorwerpen: (7+7+6)	<u>20 punten.</u>
Totaal:	100 punten.

Algemeen.

De AK of de SL bepalen aan de hand van het ter beschikking zijnde terrein het verloop van de sporen. De sporen dienen verschillend van vorm te zijn. De aanzet van het spoor dient door een speurpaaltje gekenmerkt te zijn. Deze speurpaal dient steeds links bij de aanzet van het spoor in de grond te worden gestoken.

De SL dient voor het leggen van het spoor de voorwerpen te tonen aan de AK. De voorwerpen zijn 30 min. voor aanvang in het bezit van de SL. De SL verblijft korte tijd op de aanzet van het spoor en gaat vervolgens in normale pas, in de aangewezen richting. Het eerste voorwerp wordt gelegd na tenminste 100 passen. Het 3e voorwerp aan het einde van het spoor. De voorwerpen moeten in de beweging op het spoor gelegd worden. Na het leggen van het laatste voorwerp moet de SL nog enkele passen in dezelfde richting verder gaan. Op één spoor moeten verschillende voorwerpen worden gebruikt (b.v. leder, textiel, hout).

De afmetingen van de voorwerpen zijn maximaal, 10 cm. lang, 2 à 3 cm. breed, en 0.5 tot 1 cm. dik en zullen in kleur niet wezenlijk verschillen van de bodem. Tijdens het leggen van het spoor dienen hond en HG uit het zicht te zijn.

De AK, EL en eventueel andere begeleidende personen mogen zich tijdens het werken van de hond niet ophouden op die plaatsen waar de hond, volgens het reglement, het recht heeft om te zoeken.

a) Commando: "Zoek".

Het commando, "Zoek" is bij het begin van het spoor en bij de aanzet na elk voorwerp toegestaan.

b) Uitvoering.

De HG bereidt zijn hond voor op het speuren. De hond kan vrij zoeken of aan een lijn van 10 m. De 10 m. lange lijn kan over de rug, zijdelings, tussen de voorpoten en/of tussen de achterpoten gedragen worden. De lijn kan ook aan de, niet op strop ingestelde, halsketting bevestigd worden. Tevens is het toegestaan de lijn aan de volgende speurtoegen te bevestigen: "Borsttuig of Böttcher" (zonder bijkomende riemen).

Na te zijn opgeroepen meldt de HG zich met zijn hond in basispositie bij de AK en geeft aan of zijn hond apporteert, opneemt of verwijst. Voor aanvang van het speuren, tijdens het aanzetten en tijdens het speuren is elke vorm van dwang verboden. Op teken van de AK dient de HG zijn hond langzaam en rustig naar het vertrekpunt te brengen en aan te zetten. De wijze van aanzetten is voor elke geleider vrij en dient in de directe omgeving van de hond te geschieden. De hond dient bij het begin van het spoor in de gelegenheid te worden gesteld om lucht op te nemen. De hond moet vervolgens met diepe neus en intensief in een gelijkmatig tempo het spoor volgen. De HG volgt zijn hond op 10 m. afstand. Bij vrij zoeken is de afstand van 10 m. eveneens aan te houden. De speurlijn mag licht doorhangen. De hond moet de hoeken zeker uitwerken. Na de hoeken moet de hond in gelijkmatig tempo verder werken. Zodra de hond een voorwerp gevonden heeft moet de hond dit, zonder inwerken van de HG, onmiddellijk apporteren, opnemen of overtuigend verwijzen. De hond kan bij het opnemen blijven staan of gaan zitten. Bij het apporteren dient de hond het voorwerp naar zijn geleider toe te brengen.

Verder gaan met het voorwerp of liggend opnemen is foutief. Het verwijzen kan liggend, staand of zittend gebeuren (mag ook wisselend).

Heeft de hond het voorwerp gevonden, dan laat de HG de lijn vallen. Door het omhoog steken van het voorwerp geeft de HG aan dat het voorwerp gevonden is. De HG neemt de lijn weer op, de hond wordt weer aangezet daar waar het voorwerp gevonden is en vervolgt het speuren. Na beëindigen van het spoor toont de HG aan de AK de gevonden voorwerpen. Overlopen voorwerpen hoeven niet aan de HG getoond te worden.

c) Beoordeling.

Het tempo tijdens het zoeken is geen criterium bij de beoordeling zolang het uitwerken van het spoor maar gelijkmatig, intensief en overtuigend gebeurt. Overtuigen zonder het spoor te verlaten is niet foutief.

Treuzelen, hoge neus, behoefte doen, zwalken, draaien op de hoeken, fout verwijzen, aanhoudend belonen, stem- en of lijnhulp, foutief apporteren, opnemen of verwijzen van voorwerpen, leiden tot puntenaftrek. Indien de hond het spoor met meer dan 1 lijnlengte verlaat, dan wordt het speuren afgebroken. Indien de hond het spoor verlaat en wordt tegengehouden door de HG, dan volgt een aanwijzing van de AK om de hond te volgen of de lijn te laten vallen.

Wordt deze aanwijzing van de AK niet opgevolgd, dan wordt het speuren afgebroken. Is binnen de tijd van 20 min. na de aanzet het einde van het spoor niet bereikt, dan dient het speuren afgebroken te worden. Wisselend apporteren, opnemen en verwijzen van de voorwerpen is foutief. Apporteren, opnemen, of verwijzen van voorwerpen die niet door de spoorlegger zijn neergelegd worden ook met puntenaftrek bestraft.

De verdeling van de punten voor het spoor op de verschillende spoorgedeelten moet naar lengte en moeilijkheidsgraad geschieden. Zoekt de hond niet, blijft hij te lang treuzelen op dezelfde plek zonder te zoeken, dan kan ook hier het speuren worden afgebroken, zelfs indien de hond zich nog op het spoor bevindt.

IPO III - Afdeling B

Oefening 1:	Vrij volgen	10 punten
Oefening 2:	Zit uit de beweging	10 punten
Oefening 3:	Afleggen met voorroepen	10 punten
Oefening 4:	Staan blijven in looppas	10 punten
Oefening 5:	Apporteren over de grond	10 punten
Oefening 6:	Apporteren over de haag	15 punten
Oefening 7:	Apporteren over de klimschutting	15 punten
Oefening 8:	Vooruitzenden met afleggen	10 punten
Oefening 9:	Afziggen met afleiding	<u>10 punten</u>
Totaal		100 punten.

Algemeenheden.

De AK geeft een teken voor de aanvang van alle oefeningen. Alle verdere onderdelen, bijv: keerwendingen, wendingen, verandering van pas enz, worden zonder verdere aanwijzingen uitgevoerd.

Voert een hond na het derde gegeven commando een oefening of een deel van een oefening niet uit, dan is de oefening zonder punten af te breken. Bij het voorroepen van de hond kan het commando "Hier" vervangen worden door de naam van de hond. Indien het ene vergezeld gaat met het andere geldt dit als een extra commando.

In de basispositie zit de hond dicht en recht naast het linkerbeen van de HG, zodanig dat zijn schouder ter hoogte van de knie van de HG is. Elke oefening begint en eindigt in deze basispositie.

Het innemen van de basispositie is voor een oefening slechts éénmaal toegestaan. Een kort belonen is na iedere oefening en alleen in basispositie toegestaan. Daarna kan de HG een nieuwe basispositie innemen. In ieder geval moet tussen elke beloning en het begin van een nieuwe oefening een pauze van tenminste 3 sec. zitten.

Uit de basispositie volgt de zogenaamde ontwikkeling van de oefening. De HG dient minstens 10 en hoogstens 15 passen te tonen alvorens het commando te geven. Tussen de verschillende delen van de oefening, zoals voorroepen, voorzitten, het aan voet gaan en het afsluiten, moeten duidelijke pauzes getoond worden (ca 3 sec.).

Bij het ophalen van zijn hond kan de HG zijn hond van voren naderen of achterlangs gaan.

Het vrij volgen is bij noodzakelijke verplaatsingen tussen de oefeningen verplicht. Ook bij het ophalen van de apporteerblokken moet de hond vrij volgend meegevoerd worden. Opgewekt maken door uitlokken tot spel is niet toegestaan.

De keerwending is door de HG naar links uit te voeren. De hond kan de keerwending op 2 manieren uitvoeren nl. voor- of achterlangs de HG.

Ook na het voorzitten bij het voorkomen kan de hond, na het commando "Voet", op deze 2 manieren de basispositie innemen. De uitvoering moet tijdens de oefening steeds dezelfde zijn.

De vaste haag heeft een hoogte van 100 cm. en een breedte van 150 cm.

De klimschutting bestaat uit twee bovenaan verbonden delen van 150 cm. breed en 191 cm. hoog. Op de bodem staan deze beide delen zover uit elkaar dat de verticale hoogte van de wand 180 cm. bedraagt. Het gehele vlak van de schuine wand dient met antislip bekleed te zijn. In de bovenste helft van de wand dienen aan beide zijden 3 latten aangebracht te zijn (24/48mm). Alle honden dienen dezelfde hindernis te gebruiken.

Bij het apporteren zijn alleen apporteerblokken toegelaten (2000 gram over de grond en 650 gram bij de haag. en de klimschutting). Voor het apporteren mogen de apporteerblokken de hond niet vooraf in de bek gegeven worden.

Indien de HG een oefening vergeet zal de AK hem hierop wijzen en de oefening laten uitvoeren zonder punten hiervoor af te trekken.

1 Vrij volgen**10 punten**

- a) Commando's: "Volg" of "Voet".

Het commando "Volg" of "Voet" is de HG toegestaan bij het vertrek en bij verandering van tempo.

- b) Uitvoering.

De HG gaat met zijn losvolgende hond naar de AK en stelt zich met zijn hond aan de voet voor. Vanuit de basispositie moet de hond op het commando "Volg" of "Voet" van de HG deze opmerkelijk, vrolijk en correct volgen, met het schouderblad ter hoogte van de linkerknie van de HG. Bij het halt houden moet hij zelfstandig, snel en recht gaan zitten. Bij het begin van de oefening gaat de HG met zijn hond 50 passen, zonder halt te houden, rechtdoor. Na de keerwending en na 10 à 15 passen moet de HG de looppas en de langzame pas tonen (telkens tenminste 10 passen). De overgang van looppas naar langzame pas dient zonder overgang in gewone pas te gebeuren. De verschillende tempowisselingen moeten zich duidelijk, in uitvoering, van elkaar onderscheiden. In normale pas zijn vervolgens, twee rechtse, twee keerwendingen en een linkse wending uit te voeren conform het loopschema op blz. 45. Het halt houden is tenminste éénmaal in normale pas te tonen. Tijdens het eerste rechte stuk vrij volgen dienen twee schoten te worden gegeven (kaliber 6mm). Tussen de schoten zit een tijdsduur van 5 sec.

De schoten worden gelost op tenminste 15 passen afstand van de hond. De hond moet zich schotvast tonen. Aan het einde van de oefening gaat de HG op aanwijzing van de AK door een bewegende groep van tenminste vier personen. De HG dient met zijn hond tenminste bij 1 persoon linksom en een andere persoon rechtsom te gaan en daarna tenminste éénmaal halt te houden in de groep. De HG met zijn hond verlaat hierna de groep en neemt de basispositie in.

- c) Beoordeling.

Voordringen, zijwaarts afwijken, achter blijven, hulpcommando's, lichaamshulp, onoplettendheid, te veel onder druk staan, leiden tot puntenaftrek.

2. Zit uit de beweging**10 punten.**

- a) Commando's: "Volg" of "Voet", "Zit".

- b) Uitvoering.

Vanuit de basispositie gaat de HG met zijn vrij volgende hond rechttuit. Na 10 à 15 passen moet de hond op het commando "Zit" direct, snel en in de looprichting gaan zitten, zonder dat de HG zijn pas verandert, onderbreekt of omkijkt. Na tenminste 30 passen blijft de HG staan en draait zich onmiddellijk om naar zijn rustig zittende hond. Op aanwijzing van de AK gaat de HG naar zijn hond terug en gaat aan zijn rechterzijde staan.

- c) Beoordeling.

Fouten in de ontwikkeling (gedeelte vrij volgen), traag zitten, onrustig zitten, leiden tot puntenaftrek. Als de hond niet zit, gaat liggen of blijft staan worden hiervoor 5 punten afgetrokken.

3. Afleggen met voorroepen.**10 punten.**

- a) Commando's: "Volg" of "Voet", "Af", "Hier of naam van de hond", "Voet".

- b) Uitvoering.

Vanuit de basispositie gaat de HG met zijn vrij volgende hond in normale pas rechttuit. Na 10 à 15 passen volgt 10 à 15 passen in looppas waarna de hond op het commando "Af" direct, snel en in de looprichting moet gaan liggen, zonder dat de HG hierbij zijn pas verandert, onderbreekt of omkijkt. Na tenminste 30 passen blijft de HG staan en draait zich onmiddellijk naar zijn rustig liggende hond om. Op aanwijzing van de AK geeft de HG het commando voor het voorkomen. De hond moet snel, vrolijk en direct komen en recht midden voor de HG gaan zitten. Op het commando "Voet" dient de hond snel en recht naast het linkerbeen van de HG te gaan zitten.

- c) Beoordeling.

Fouten in de ontwikkeling (gedeelte vrijvolgen), langzaam gaan liggen, langzaam voorkomen bij het voorroepen, vertragen bij het voorkomen, houding corrigeren van de HG (o.a. spreidstand aannemen), fouten bij het voorzitten en bij het aan de voet gaan, leiden tot puntenaftrek. Zit of staat de hond na het commando, dan worden hiervoor 5 punten afgetrokken.

4. Staan blijven uit looppas.**10 punten.**

- a) Commando's: "Volg" of "Voet", "Sta", "Hier of naam van de hond", "Voet".
- b) Uitvoering.

Vanuit de basispositie gaat de HG direct in looppas met zijn vrij volgende hond rechtuit. Na 10 à 15 passen looppas moet de hond op het commando "Sta" direct in de loopricting blijven staan. Dit zonder dat de HG zijn pas verandert, onderbreekt of omkijkt. Na tenminste 30 passen blijft de HG staan en draait zich direct om naar zijn, rustig staande hond. Op aanwijzing van de AK geeft de HG het commando voor het voorkomen. De hond moet snel, vrolijk en direct komen en recht, midden voor de HG gaan zitten. Op het commando "Voet" dient de hond snel en recht naast het linkerbeen van de HG te gaan zitten.

- c) Beoordeling.

Fouten in de ontwikkeling, omkijken bij het commando, onrustig blijven staan, nalopen, leiden tot puntenaftrek. Zit de hond of gaat hij liggen, dan worden hiervoor 5 punten afgetrokken.

5. Apporteren over de grond.**10 punten.**

- a) Commando's: "Apport", "Los", "Voet".
- b) Uitvoering.

Vanuit de basispositie werpt de HG een apporteerblok (gewicht, 2000 gram), ongeveer 10 passen ver weg. Het commando "Apport" mag pas gegeven worden op het ogenblik dat het apporteerblok stil ligt. De rustig naast de HG zittende hond moet op het commando "Apport" snel en direct naar het apporteerblok toelopen, dit direct opnemen en snel en direct naar de HG brengen. De hond moet snel, dicht en recht voor zijn HG gaan zitten en het apporteerblok zo lang, rustig in de bek houden, (ca 3 sec.) totdat de HG met het commando "Los" hem het apporteerblok afneemt.

Het apporteerblok moet na het afnemen met naar beneden uitgestrekte arm, rustig, naast de rechterzijde van het lichaam worden gehouden. Op het commando "Voet" dient de hond snel en recht naast het linkerbeen van de HG te gaan zitten. De HG mag gedurende het gehele verloop van deze oefening zijn basispositie niet verlaten.

- c) Beoordeling.

Fouten in de basispositie, te kort of extreem ver weggooiën, langzaam naar het apporteerblok toelopen, fouten bij het opnemen, langzaam terug komen, laten vallen van het apporteerblok, spelen of knagen met en op het apporteerblok, verplaatsen van de HG (o.a. spreidstand aannemen), fouten bij het voorzitten en afsluiten van de oefening, leiden tot puntenaftrek. Corrigeren van de basispositie leidt eveneens tot puntenaftrek. Wanneer de HG zijn basispositie verlaat is de oefening met onvoldoende te beoordelen. Brengt de hond het apporteerblok niet, dan worden 0 punten toegekend.

6. Apporteren over een hindernis van 100 cm.**15 punten.**

- a) Commando's: "Hoog", "Apport", "Los", "Voet".
- b) Uitvoering.

De HG neemt met zijn hond op tenminste 5 passen voor de hindernis de basispositie in. Vanuit deze basispositie werpt de HG het apporteerblok (gewicht, 650 gram), over de 100 cm. hoge hindernis. Het commando "Hoog" mag pas dan gegeven worden op het moment dat het apporteerblok volledig stil ligt. De rustig, vrij aan de voet zittende hond moet op het commando "Hoog en Apport" (het commando "Apport" moet tijdens het springen gegeven worden) over de hindernis heen springen, snel en direct naar het apporteerblok toelopen, dit direct opnemen, onmiddellijk terugspringen en het apporteerblok, snel en direct naar de HG brengen.

De hond moet snel, dicht en recht voor de HG gaan zitten en het apporteerblok zo lang rustig in de bek houden (ca 3 sec.) totdat de HG met het commando "Los" hem het apporteerblok afneemt.

Het apporteerblok moet na het afnemen met naar beneden uitgestrekte arm rustig naast de rechterzijde van het lichaam worden gehouden. Op het commando "Voet" dient de hond snel en recht naast het linkerbeen van de HG te gaan zitten. De HG mag gedurende het gehele verloop van deze oefening zijn basispositie niet verlaten.

- c) Beoordeling.

Fouten in de basispositie, traag springen en naar het apporteerblok toelopen, fouten bij het opnemen, langzaam terugspringen, laten vallen, spelen of knagen, corrigeren van de houding door de HG (o.a. spreidstand aannemen), fouten bij voorzitten en afsluiten van de oefening, leiden tot puntenaftrek. Voor het aanraken van de hindernis worden per sprong, voor aanraken max. 1 punt en voor afzetten max. 2 punten afgetrokken.

Opdeling der punten.

<i>Heensprong</i>	<i>Apporteren</i>	<i>Terugsprong</i>
5 Punten	5 Punten	5 Punten

Een gedeelte van de punten wordt toegekend bij de volgende situaties: (tenminste 2 onderdelen uitgevoerd)

Springen en brengen zonder fouten = 15 punten.
 Heen of terugsprong niet uitgevoerd, blok foutloos gebracht = 10 punten.
 Heen en terugsprong foutloos, blok niet gebracht = 10 punten.

Ligt het apporteerblok te ver uit de richting of voor de hond slecht zichtbaar, dan kan de HG aan de AK vragen om het opnieuw te mogen werpen. Dit kan ook op aanwijzing van de AK. Bij het ophalen van het apporteerblok moet de hond rustig blijven zitten. Dit alles zonder puntenaftrek.

Indien zonder wijziging van de basispositie de HG hulp heeft gegeven aan de hond volgt er puntenaftrek. Wanneer de HG zijn basispositie heeft verlaten, dan wordt de oefening met onvoldoende gewaardeerd.

7. Apporteren over een klmschutting. (180 cm. hoog) 15 punten.

- a) Commando's: "Hoog", "Apport", "Los", "Voet".
- b) Uitvoering.

De HG neemt met zijn hond op tenminste 5 passen van de klmschutting de basispositie in. Vanuit de basispositie werpt de HG het apporteerblok (gewicht, 650 gram) over de 180 cm. hoge hindernis. De rustig, vrij aan de voet zittende hond moet op het commando "Hoog en Apport" (het commando "Apport" moet tijdens het klimmen gegeven worden) over de hindernis heen klimmen, snel en direct naar het apporteerblok toelopen, dit direct opnemen, onmiddellijk terug klimmen en het apporteerblok snel en direct naar de HG brengen. De hond moet snel, dicht en recht voor zijn HG gaan zitten en het apporteerblok zo lang, rustig in de bek houden (ca 3 sec.) totdat de HG met het commando "Los" hem het apporteerblok afneemt. Het apporteerblok moet na het afnemen met naar beneden uitgestrekte arm rustig naast de rechterzijde van het lichaam worden gehouden. Op het commando "Voet" dient de hond snel en recht naast het linkerbeen van de HG te gaan zitten. De HG mag gedurende het gehele verloop van deze oefening zijn basispositie niet verlaten.

- c) Beoordeling.

Fouten in de basispositie, langzaam springen en naar het apporteerblok toelopen, fouten bij het opnemen, langzaam terugspringen, laten vallen, spelen of knagen, corrigeren van de houding door de HG (o.a. spreidstand aannemen), fouten bij voorzitten en afsluiten van de oefening, leiden tot puntenaftrek.

Opdeling der punten.

<i>Heensprong</i>	<i>Apporteren</i>	<i>Terugsprong</i>
5 Punten	5 Punten	5 Punten

Een gedeelte van de punten wordt toegekend bij de volgende situaties: (tenminste 2 onderdelen uitgevoerd)

Springen en brengen zonder fouten = 15 punten.
 Heen of terugsprong niet uitgevoerd, blok foutloos gebracht = 10 punten.
 Heen en terugsprong foutloos, blok niet gebracht = 10 punten.

Ligt het apporteerblok te ver uit de richting of voor de hond slecht zichtbaar, dan kan de HG aan de AK vragen om opnieuw te mogen werpen. Dit kan ook op aanwijzing van de AK. Bij het ophalen van het apporteerblok moet de hond rustig blijven zitten. Dit alles zonder puntenaftrek.

Indien zonder wijziging van de basispositie de HG hulp heeft gegeven aan de hond volgt er puntenaftrek. Wanneer de HG zijn basispositie heeft verlaten, dan wordt de oefening met onvoldoende gewaardeerd.

8. Vooruitzenden met afleggen. 10 punten.

- a) Commando's: "Volg" of "Voet", "Vooruit", "Af", "Zit".
- b) Uitvoering.

Vanuit de basispositie gaat de HG met zijn vrijvolgende hond in de hem aangewezen richting rechtuit. Na 10 à 15 passen geeft de HG, gelijktijdig met een éénmalig opheffen van de arm, het commando "Vooruit" en blijft staan. Hierop moet de hond doelgericht en snel in een rechte lijn tenminste 30 passen in de aangewezen

richting gaan. Op aanwijzing van de AK geeft de HG het commando "Af" waarop de hond direct moet gaan liggen. De HG mag de arm zolang omhoog houden tot de hond af ligt. Op aanwijzing van de AK gaat de HG naar zijn hond, plaatst zich rechts naast hem. Na ca 3 sec. moet de hond, op aanwijzing van de AK en op commando "Zit" van de HG, snel en recht in de basispositie gaan zitten.

c) Beoordeling.

Fouten in de ontwikkeling, meelopen van de HG, te langzaam vooruit lopen, sterke zijwaartse afwijking, te korte afstand afgelegd, traag of vroegtijdig gaan liggen van de hond, onrustig liggen, te vroeg opstaan bij het ophalen. Herhaaldelijk opheffen van de arm of gelijktijdig commando "Af" met het naar beneden bewegen van de arm, leiden tot puntenaftrek.

9. Afliggen met afleiding.

10 punten.

a) Commando's: "Af", "Zit".

b) Uitvoering.

Voor aanvang van de afdeling B van een andere hond legt de HG zijn hond met het commando "Af" op een hem door de AK aangewezen plaats. De hond blijft achter zonder lijn of één of ander voorwerp. De HG gaat zonder omkijken, tenminste 30 passen weg van de hond en blijft uit het zicht van de hond met de rug naar hem toe staan. De hond moet zonder inwerking van de HG rustig blijven liggen van oef. 1 tot en met oef. 7. Op aanwijzing van de AK gaat de HG naar zijn hond en plaatst zich aan zijn rechterzijde. Na ca 3 sec. op aanwijzing van de AK en een commando "Zit" van de HG moet de hond snel en recht in de basispositie gaan zitten.

c) Beoordeling.

Onrustig gedrag van de HG evenals andere verdeckte hulp, onrustig liggen van de hond, te vroeg opstaan van de hond bij het ophalen leiden tot puntenaftrek. Gaat de hond staan of zitten dan volgt er een gedeeltelijk toekennen van de punten. Verwijdert de hond zich van de plaats voor **oefening 6** van de werkende hond met meer dan 3 m. dan worden 0 punten toegekend. Verlaat de hond de plaats na oefening 5, dan volgt een gedeeltelijke toekenning van de punten. Komt de hond de HG tegemoet bij het ophalen, dan worden er tot 3 punten afgetrokken.

IPO III - Afdeling C

Oefening 1:	Revieren	10 punten
Oefening 2:	Stellen en aanblaffen	10 punten
Oefening 3:	Vluchtverhinderend van de pakwerker	10 punten
Oefening 4:	Verdediging van de hond vanuit de bewakingsfase	20 punten
Oefening 5:	Rugtransport	5 punten
Oefening 6:	Overval op de hond vanuit rugtransport	15 punten
Oefening 7:	Aanval op de hond vanuit de beweging	10 punten
Oefening 8:	Verdediging van de hond vanuit de bewakingsfase	<u>20 punten</u>
Totaal:		100 punten

Algemene bepalingen:

Op een geschikte plaats zijn aan de langste zijden van het terrein 6 verstekken, 3 aan iedere zijde, opgesteld. De PW dient uitgerust te zijn met een volledig PW-tenuue (jas, broek, bijtarm en softstok). De bijtarm dient met een overtrek van jute in natuurkleur te zijn voorzien. Wanneer het voor de PW noodzakelijk is om de hond in het gezichtsveld te houden, hoeft hij niet absoluut stil te staan. Hij zal echter nooit een dreigende houding mogen aannemen en geen afwerende bewegingen mogen maken. Hij dient met de bijtarm zijn lichaam te beschermen. Het commando voor het lossen is bij alle verdedigingsoefeningen éénmaal toegestaan. De manier waarop de HG de PW de stok afneemt, wordt aan de HG over gelaten. Voor alle honden dient/dienen met dezelfde PW('s) gewerkt te worden.

Honden die een gevaar opleveren voor de omgeving, geleider of pakwerker, worden gediskwalificeerd.

Bij die honden die bij verdedigingsoefeningen opgeven of zich laten verjagen moet de afd. C worden afgebroken. Er volgt geen beoordeling van het pakwerk. Er volgt wel een D.Z.B. beoordeling (Drift, Zelfverzekerdheid, Belastbaarheid)

1. Revieren.

10 punten.

a) Commando's: "Revier", "Hier", (het commando "Hier" kan met de naam van de hond verbonden zijn).

b) Uitvoering.

De PW bevindt zich, voor de hond niet zichtbaar, in het laatste verstek. De HG neemt met zijn vrij volgende hond voor het eerste verstek plaats, zodanig dat zes zijslagen mogelijk zijn. Op aanwijzing van de AK vangt de afd. C aan. Op een kort commando "Revier" en een teken met de rechter- of de linker arm moet de hond zich snel van de HG verwijderen en doelmatig het aangewezen verstek omlopen. Als de hond het verstek heeft gerond roept de HG met een commando "Hier" de hond in zijn richting en stuurt hem met een nieuw commando "Revier" naar het volgende verstek. De HG beweegt zich in normale pas over de denkbeeldige middenlijn welke hij tijdens het revieren niet mag verlaten. De hond moet zich steeds voor de HG bevinden. Als de hond het verstek met de PW bereikt heeft moet de HG blijven staan. Commando's en tekens zijn op dat ogenblik niet meer toegestaan.

c) Beoordeling.

Traag, niet vlot uitvoeren en ondoelmatig revieren, leiden tot puntenaftrek.

2. Stellen en Aanblaffen.

10 Punten.

a) Commando's: "Hier", "Voet".

b) Uitvoering.

De hond moet de PW actief en opmerkzaam bewaken en aanhoudend aanblaffen. De hond mag de PW niet aanstoten of bijten. Op aanwijzing van de AK gaat de HG, na een aanblaf periode van ongeveer 20 sec., tot op 5 passen van het verstek achter zijn hond staan. Op aanwijzing van de AK roept de HG zijn hond aan de voet.

c) Beoordeling.

Handelingen en/of gedragingen waardoor het aanhoudend gewenst aanblaffen en intensief bewaken tot het commando "Hier" worden beïnvloed, reacties van de hond op de AK of de aankomende HG, leiden tot puntenaftrek.

Voor aanhoudend blaffen worden 5 punten toegekend. Indien de hond niet aanhoudend blaft worden tot 2 punten afgetrokken. Blijft de niet blaffende hond opmerkzaam bewakend bij de PW worden 5 punten afgetrokken. Bij licht aanstoten van de PW moeten tot 2 punten, bij inbijten tot 9 punten afgetrokken worden. Verlaat de hond de PW voor de AK de aanwijzing aan de HG gegeven heeft om de middenlijn te verlaten, dan kan de hond opnieuw naar de PW gestuurd worden. Blijft de hond hierna bij de PW dan kan afd. C worden voortgezet. Stellen en aanblaffen wordt dan wel met onvoldoende beoordeeld. Laat de hond zich na een 3^e commando niet meer naar het verstek toe sturen of verlaat hij de PW opnieuw, dan moet de afd. C worden afgebroken. Komt de hond de HG bij het naderen van het verstek tegemoet of komt de hond voor het commando zelfstandig naar de HG, dan volgt een beoordeling met onvoldoende.

3. Vluchtverhindering van de PW.

10 punten.

a) Commando's: "Volg" of "Voet", "Af", "Los".

b) Uitvoering.

Op aanwijzing van de AK stuurt de HG de PW uit het verstek. De PW begeeft zich in normale pas naar een gemarkeerd punt.

Op aanwijzing van de AK begeeft de HG zich met zijn vrij volgende hond naar een gemarkeerd punt voor de vluchtpoging en neemt de basispositie in. Na het commando "Af" laat de HG zijn liggende, bewakende hond achter en begeeft zich naar het verstek, zodanig dat er zichtcontact blijft met zijn hond, de PW en de AK. De afstand tussen de hond en de PW bedraagt 5 passen.

Op aanwijzing van de AK onderneemt de PW een vluchtpoging. De hond moet zonder aarzeling, zelfstandig, energiek, werkzaam en krachtig inbijten en de vluchtpoging verhinderen. Op aanwijzing van de AK staat de PW stil. Na het stilstaan van de PW moet de hond onmiddellijk lossen. De HG kan binnen een redelijke tijd, zelfstandig, een commando geven. Lost de hond niet op het eerste, geoorloofde, commando, dan kan hij op aanwijzing van de AK twee extra commando's geven.

Laat de hond na het eerste en de twee extra commando's niet los, dan wordt afd. C afgebroken. Tijdens het geven van het commando "los" dient de HG rustig op zijn plaats te blijven zonder in te werken op de hond. Na het lossen dient de hond dicht bij de PW te blijven en deze opmerkzaam te bewaken.

c) Beoordeling.

Handelingen en/of gedragingen tegen de belangrijke beoordelingscriteria leiden tot puntenaftrek, Deze beoordelingscriteria zijn: snel en energiek inbijten met krachtige, volle en rustige beet, tot het lossen. Opmerkzaam bewaken dicht bij de PW. Blijft de hond liggen of heeft de hond binnen 20 passen de vlucht nog niet verhinderd door in te bijten, dan wordt afd. C afgebroken.

Is de hond tijdens de bewakingsfase licht onopmerkzaam of hinderlijk t.o.v. de PW, dan wordt er een kwalificatie in mindering gebracht. Bewaakt de hond zeer onopmerkzaam of is hij zeer hinderlijk t.o.v. de PW, dan wordt een 2^e kwalificatie in mindering gebracht. Bewaakt de hond de PW niet maar blijft wel in zijn buurt, dan wordt er een 3^e kwalificatie in mindering gebracht. Verlaat de hond de PW voor de aanwijzing van de AK tot ophalen van de hond door de HG of geeft de HG een commando waardoor de hond bij de PW blijft, dan wordt afd. C afgebroken.

4. Verdediging van de hond vanuit de bewakingsfase. 20 punten.

- a) Commando's: "Los" , "Voet".
- b) Uitvoering.

Na een bewakingsfase van ca 5 sec. onderneemt de PW, op aanwijzing van de AK, een overval op de hond. De hond moet zich, door krachtig en energiek inbijten, verdedigen. Hij mag alleen in de bijtarm bijten. Heeft de hond ingebeten, dan krijgt hij 2 stokslagen. Er zijn alleen stokslagen toegestaan op de minder gevoelige delen. Op aanwijzing van de AK staat de PW stil. Na het stilstaan moet de hond onmiddellijk lossen. De HG kan een commando "Los" binnen een redelijke tijd, zelfstandig, geven.

Laat de hond na het eerste toegestane commando niet los, dan wacht de HG op aanwijzing van de AK om max. 2 extra commando's "Los" te geven. Laat de hond na deze 2 extra commando's niet los, dan wordt afd. C afgebroken. Tijdens deze commando's dient de HG rustig te blijven staan zonder op de hond in te werken.

Na het lossen dient de hond dicht bij de PW te blijven en deze opmerkzaam te bewaken. Op aanwijzing van de AK gaat de HG op normale wijze en in een rechte lijn naar zijn hond. Hij neemt de basispositie in met het commando "Voet". De softstok wordt de PW niet afgenomen.

- c) Beoordeling.

Handelingen en/of gedragingen tegen de belangrijke beoordelingscriteria leiden tot puntenaftrek, Deze beoordelingscriteria zijn: snel en energiek inbijten met krachtige, volle en rustige beet, tot het lossen. Opmerkzaam bewaken dicht bij de PW.

Is de hond tijdens de bewakingsfase licht onopmerkzaam of hinderlijk t.o.v. de PW, dan wordt er een kwalificatie in mindering gebracht. Bewaakt de hond zeer onopmerkzaam of is hij zeer hinderlijk t.o.v. de PW, dan wordt een 2^e kwalificatie in mindering gebracht. Bewaakt de hond de PW niet maar blijft wel in zijn buurt, dan wordt er een 3^e kwalificatie in mindering gebracht. Verlaat de hond de PW voor de aanwijzing van de AK tot ophalen van de hond door de HG of geeft de HG een commando waardoor de hond bij de PW blijft, dan wordt afd. C afgebroken.

5. Rugtransport. 5 Punten.

- a) Commando: "Volg" of "Voet".
- b) Uitvoering.

Aansluitend op oefening 4 volgt een rugtransport van de PW over een afstand van ongeveer 30 passen. Afhankelijk van het terrein mag het transport worden uitgevoerd met een hoek, e.e.a. ter beoordeling van de AK. De HG beveelt de PW te vertrekken en volgt met zijn vrij volgende hond, waarbij de hond de PW opmerkzaam in het oog houdt, op een afstand van 5 passen. De afstand van 5 passen dient gedurende het gehele transport te worden aangehouden.

- c) Beoordeling.

Handelingen en/of gedragingen tegen de belangrijke beoordelingscriteria leiden tot puntenaftrek. Deze beoordelingscriteria zijn: opmerkzaam blijven op de PW, perfect volgen, aanhouden van de 5 passen afstand.

6. Overval op de hond vanuit het rugtransport. 30 Punten.

- a) Commando's: "Los" , "Voet".
- b) Uitvoering.

Tijdens het rugtransport onderneemt de PW, op aanwijzing van de AK, vanuit de beweging een overval op de hond. Zonder inwerking van de HG dient de hond zich zonder aarzelen, door energiek en krachtig inbijten, te verdedigen.

Hij zal daarbij alleen in de bijtarm mogen bijten. Op het ogenblik dat de hond inbijt dient de HG stil te blijven staan. Op aanwijzing van de AK staat de PW stil. Na het stilstaan van de PW dient de hond onmiddellijk te lossen. De HG kan een commando "Los" binnen een redelijke tijd, zelfstandig, geven. Laat de hond na het eerste toegestane commando niet los, dan wacht de HG op aanwijzing van de AK om max. 2 extra commando's "Los" te geven. Laat de hond na deze 2 extra commando's niet los, dan wordt afd. C afgebroken. Tijdens deze commando's dient de HG rustig te blijven staan zonder op de hond in te werken. Na het lossen dient de hond dicht bij de PW te blijven en deze opmerkzaam te bewaken. Op aanwijzing van de AK gaat de HG op normale wijze en in een rechte lijn naar zijn hond. Hij neemt de basispositie in met het commando "Voet". De softstok wordt de PW afgenomen.

c) Beoordeling.

Handelingen en/of gedragingen tegen de belangrijke beoordelingscriteria leiden tot puntenaftrek, Deze beoordelingscriteria zijn: snel en energiek inbijten met krachtige, volle en rustige beet, tot het lossen. Opmerkzaam bewaken dicht bij de PW.

Is de hond tijdens de bewakingsfase licht onopmerkzaam of hinderlijk t.o.v. de PW, dan wordt er een kwalificatie in mindering gebracht. Bewaakt de hond zeer onopmerkzaam of is hij zeer hinderlijk t.o.v. de PW, dan wordt een 2^e kwalificatie in mindering gebracht. Bewaakt de hond de PW niet maar blijft wel in zijn buurt, dan wordt er een 3^e kwalificatie in mindering gebracht. Verlaat de hond de PW voor de aanwijzing van de AK tot ophalen van de hond door de HG of geeft de HG een commando waardoor de hond bij de PW blijft, dan wordt afd. C afgebroken.

Er volgt een zijtransport van de PW naar de AK over een afstand van 20 passen. Een commando is toegestaan. De hond moet aan de rechterzijde van de PW lopen, zodanig dat de hond tussen de PW en de HG inloopt. De hond mag tijdens dit zijtransport de PW niet hinderen of inbijten maar dient deze opmerkzaam te volgen. Voor de AK wordt halt gehouden. De HG geeft de softstok aan de AK en meldt dat het eerste deel van afd. C beëindigd is.

7. Aanval op de hond vanuit de beweging.

10 punten.

- a) Commando's: "Zit", "Stellen", "Los".
- b) Uitvoering.

Er wordt aan de HG met zijn hond een gemarkeerd punt aangewezen op de middenlijn van het terrein ter hoogte van het eerste verstek. De hond kan aan de ketting vastgehouden worden maar mag niet aangemoedigd worden en moet rustig blijven zitten. Op aanwijzing van de AK treedt de van een softstok voorziene PW uit een verstek en loopt in looppas naar de middenlijn. Zonder zijn looppas te onderbreken loopt hij in de richting van de HG en zijn hond en valt, onder het uiten van dreigende geluiden en het uitvoeren van heftig dreigende gebaren, frontaal aan. Zodra de PW de HG met zijn hond tot op 60 passen genaderd is geeft de HG, op aanwijzing van de AK, zijn hond vrij. Na het commando "Stellen" moet de hond door energiek en krachtig inbijten de aanval afweren. De HG zal in geen geval zijn plaats verlaten. Op aanwijzing van de AK staat de PW stil. De hond moet nu onmiddellijk loslaten. De HG kan binnen een redelijke tijd, zelfstandig, een commando voor "Los" geven. Laat de hond na het eerste toegestane commando niet los, dan wacht de HG op aanwijzing van de AK om 2 extra commando's "Los" te geven. Laat de hond na deze 2 extra commando's niet los, dan wordt afd. C afgebroken. Tijdens het geven van deze commando's dient de HG rustig te blijven staan zonder op de hond in te werken. Na het lossen dient de hond dicht bij de PW blijven en deze opmerkzaam bewaken.

c) Beoordeling.

Handelingen en/of gedragingen tegen de belangrijke beoordelingscriteria leiden tot puntenaftrek, Deze beoordelingscriteria zijn: snel en energiek inbijten met krachtige, volle en rustige beet, tot het lossen. Opmerkzaam bewaken dicht bij de PW.

Is de hond tijdens de bewakingsfase licht onopmerkzaam of hinderlijk t.o.v. de PW, dan wordt er een kwalificatie in mindering gebracht. Bewaakt de hond zeer onopmerkzaam of is hij zeer hinderlijk t.o.v. de PW, dan wordt een 2^e kwalificatie in mindering gebracht. Bewaakt de hond de PW niet maar blijft wel in zijn buurt, dan wordt er een 3^e kwalificatie in mindering gebracht. Verlaat de hond de PW voor de aanwijzing van de AK tot ophalen van de hond door de HG of geeft de HG een commando waardoor de hond bij de PW blijft, dan wordt afd. C afgebroken.

8. Verdediging van de hond vanuit de bewakingsfase.

20 punten.

- a) Commando's: "Los", "Voet".
- b) Uitvoering.

Na een bewakingsfase van ca 5 sec. onderneemt de PW, op aanwijzing van de AK, een overval op de hond. De hond moet zich, door krachtig en energiek inbijten, verdedigen. Hij mag alleen in de bijtarm bijten. Heeft de hond ingebeten dan krijgt hij 2 stokslagen. Er zijn alleen stokslagen toegestaan op de minder gevoelige delen. Op aanwijzing van de AK staat de PW stil. Na het stilstaan, moet de hond onmiddellijk lossen. De HG kan een commando "Los" binnen een redelijke tijd, zelfstandig, geven.

Laat de hond na het eerste toegestane commando niet los, dan wacht de HG op aanwijzing van de AK om 2 extra commando's "Los" te geven. Laat de hond na deze 2 extra commando's niet los, dan wordt afd. C afgebroken. Tijdens het geven van deze commando's dient de HG rustig te blijven staan zonder op de hond in te werken. Na het lossen dient de hond dicht bij de PW blijven en deze opmerkzaam bewaken.

Op aanwijzing van de AK gaat de HG op normale wijze in rechte lijn naar zijn hond. Hij neemt de basispositie in met het commando "Voet".

De softstok wordt de PW afgenomen.

Er volgt een zijtransport van de PW naar de AK over een afstand van 20 passen. Een commando is toegestaan. De hond moet aan de rechterzijde van de PW lopen, zodanig dat de hond tussen de PW en de HG loopt. De hond mag tijdens dit zijtransport de PW niet hinderen of inbijten maar dient deze opmerkzaam te volgen. Voor de AK wordt halt gehouden. De HG geeft de softstok aan de AK en meldt dat afd. C beëindigd is. Op teken van de HG verlaat de PW het terrein. Voor de AK de beoordeling bekend maakt moet de hond aangelijnd worden.

c) Beoordeling.

Handelingen en/of gedragingen tegen de belangrijke beoordelingscriteria leiden tot puntenaftrek, Deze beoordelingscriteria zijn: snel en energiek inbijten met krachtige, volle en rustige beet, tot het lossen. Opmerkzaam bewaken dicht bij de PW.

Is de hond tijdens de bewakingsfase licht onopmerkzaam of hinderlijk t.o.v. de PW, dan wordt er een kwalificatie in mindering gebracht. Bewaakt de hond zeer onopmerkzaam of is hij zeer hinderlijk t.o.v. de PW, dan wordt een 2^e kwalificatie in mindering gebracht. Bewaakt de hond de PW niet maar blijft wel in zijn buurt, dan wordt er een 3^e kwalificatie in mindering gebracht. Verlaat de hond de PW voor de aanwijzing van de AK tot ophalen van de hond door de HG of geeft de HG een commando waardoor de hond bij de PW blijft, dan wordt afd. C afgebroken.

UITHOUDINGSVERMOGENPROEF UV/AD

Doel:

De uithoudingsvermogenproef moet het bewijs leveren, dat de hond in staat is een lichamelijke inspanning van bepaalde zwaarte te volbrengen zonder daarna aanzienlijke vermoeidheidsverschijnselen te vertonen. Bij de hond kan deze vereiste inspanning uit loopprestaties bestaan, waarvan bekend is, dat zij buitengewone eisen stellen aan de inwendige organen, in het bijzonder aan het hart en de longen, maar evenzeer aan de bewegingsorganen zelf, waarbij echter ook andere eigenschappen, zoals temperament en hardheid tot uiting komen.

Van honden, die deze prestaties zonder moeite verrichten, kan aangenomen worden dat zij lichamenlijk gezond zijn en zij bepaalde door ons verlangde eigenschappen bezitten, welke belangrijk zijn voor werkhonden en voor honden die voor de fokkerij gebruikt worden.

Waardering:

Voor dit examen worden geen punten verstrekt maar uitsluitend de kwalificatie GESLAAGD of AFGEWEZEN. Aan geslaagde honden wordt een diploma verstrekt.

Terrein:

Het examen moet op straten en wegen van zoveel mogelijk verschillende aard worden gehouden. In aanmerking komen geasfalteerde, geplaveide en ongeplaveide straten, wegen en paden.

Het examen bestaat uit twee gedeelten:

1. Loopoefening
2. Gehoorzaamheidsoefening

1. LOOPOEFENING

Het afleggen van een afstand van 20 km in een tempo van 12 - 15 km per uur.

De aan de halsketting aangelijnde hond moet aan de rechterzijde van de HG naast de fiets lopen. Een te haastig tempo dient vermeden te worden. De lijn moet niet te kort worden gehouden, opdat de hond zichzelf steeds aan het tempo kan aanpassen. Licht trekken door de hond aan de lijn is niet foutief, wel echter het voortdurend achterblijven van de hond. Nadat een afstand van 8 km is afgelegd, wordt een pauze van 15 minuten gegeven. Gedurende deze rust controleert de AK in hoeverre de honden vermoeidheidsverschijnselen vertonen. Honden die een zeer vermoeide indruk maken, worden van verdere deelname uitgesloten.

Na de pauze moet een afstand van 7 km worden afgelegd, waarop een rustpauze van 20 minuten volgt.

Gedurende deze pauze moet de hond de gelegenheid gegeven worden zich vrij en ongedwongen te bewegen.

De AK controleert ook nu de honden op vermoeidheid en eventuele stukgelopen voetzolen. Oververmoeide honden en honden die hun voetzolen hebben stukgelopen moeten van verdere deelname worden uitgesloten.

Na de pauze van 20 minuten moeten de laatste 5 km worden afgelegd. Na het afleggen van deze laatste afstand is er een pauze van 15 minuten waarin de honden weer de gelegenheid moet worden gegeven zich vrij en ongedwongen te bewegen.

De AK onderzoekt tenminste in hoeverre de honden oververmoeid zijn en of zij eventueel hun voetzolen hebben stukgelopen.

De AK en de EL begeleiden de honden op de fiets of in de auto.

Om honden, die de prestaties niet kunnen volbrengen, te verzorgen en mee te nemen, is het gewenst een auto ter begeleiding van de honden mee te laten rijden waarbij eventueel ook een reservefiets meegenomen kan worden.

Een hond, die blij geeft elk temperament of iedere hardheid te missen, buitensporige vermoeidheidsverschijnselen vertoont, het tempo van ca. 12 km. per uur niet kan volhouden of aanzienlijk meer tijd voor deze prestatie nodig heeft, moet worden afgewezen.

2. GEHOORZAAMHEIDSOEFENING

In aansluiting op de loopoefening, na de pauze van 15 minuten, moeten de HG's zich op aanwijzing van de AK met hun honden aan de voet opstellen voor de gehoorzaamheidsoefening. Iedere HG moet met zijn hond daarbij de oefening "vrijvolgen" tonen. De oefening mag ook aan de lijn uitgevoerd worden maar moet geschieden volgens de bepalingen van IPO I; er wordt echter niet geschoten en niet door de groep gevolgd.

OPMERKINGEN

De HG's moeten hun honden voor het examen voldoende tijd geven om zich te kunnen ontlasten.

Het gebruik van alcohol e.d. tijdens het examen en de daarbij behorende pauzes is ten strengste verboden.

Het tijdstip van aanvang dient zodanig te worden gekozen dat tijdens het examen een buitentemperatuur van 22 graden Celsius niet wordt overschreden.

Het gebruik van de "Springer" is toegestaan.

De tijdsduur van de pauzes, respectievelijk 15, 20 en 15 minuten, moeten volledig worden aangehouden.

In de maanden april t/m augustus mag een UV-examen, behalve in het weekeinde en op feestdagen, ook op een doordeweekse avond georganiseerd worden.

Waardering:

Voor dit examen wordt slechts de kwalificatie GESLAAGD of AFGEWEEZEN verstrekt, waarbij eventueel de in afdeling A behaalde punten vermeld kunnen worden.

De kandidaat is geslaagd wanneer hij voor afdeling A, het gehoorzaamheids gedeelte, 70% van de te verkrijgen 60 punten behaalt en afdeling B, het praktische gedeelte, naar het oordeel van de AK, als voldoende beoordeeld wordt.

Aan de geslaagde honden wordt een diploma uitgereikt. Dit behaalde diploma is geen diploma in de zin van fok-, tentoonstellings- en aankeuringsreglement, zoals bedoeld in de FCI-reglementen. Voor het herhalen van dit examen is geen bepaalde termijn gesteld.

Het examen bestaat uit twee gedeelten:

Afdeling A: Gehoorzaamheidsoefeningen

Afdeling B: Het praktische gedeelte

Afdeling A: GEHOORZAAMHEIDSOEFENINGEN

1. Volgen aan de lijn	15 punten
2. Vrij volgen	15 punten
3. Zit uit de beweging	10 punten
4. Afleggen met voorroepen	10 punten
5. Afliggen met afleiding	<u>10 punten</u>
Maximaal	60 punten

Maximaal te behalen: 60 punten.

Een hond, die bij deze afdeling niet tenminste 42 punten behaalt wordt uitgesloten van verdere deelname aan het examen.

De HG meldt zich met zijn aan de halsketting aangelijnde hond bij de AK. De ketting mag niet op strop staan. De hond moet bij het melden links naast de HG zitten en de HG meldt aan de AK zijn naam, de naam van de hond en het examen waarvoor hij opgaat.

Alle oefeningen vangen aan vanuit de basispositie en op aanwijzing van de AK.

1. Volgen aan de lijn**15 punten**

- a) Commando: "Voet" of "Volg"
- b) Uitvoering.

De HG gaat met zijn aangelijnde hond naar de AK, en stelt zich met zijn hond aan de voet voor. Vanuit de basispositie moet de hond op commando "Volg" of "Voet" van de HG deze opmerkzaam, vrolijk en correct volgen, met het schouderblad ter hoogte van de linker knie van de HG. Bij het halt houden moet hij zelfstandig, snel en recht gaan zitten. Bij het begin van de oefening gaat de HG met zijn hond 50 passen, zonder halt te houden, rechtdoor. Na de keerwending en na 10 à 15 passen moet de HG de looppas en de langzame pas tonen (telkens tenminste 10 passen). De overgang van looppas naar langzame pas dient zonder overgang in gewone pas te gebeuren. De verschillende tempowisselingen moeten zich duidelijk, in uitvoering, van elkaar onderscheiden. In normale pas zijn vervolgens, tenminste twee rechtse, twee keerwendingen en een linkse wending uit te voeren conform het loopschema op blz. 45. Het halt houden is tenminste éénmaal in normale pas te tonen.

Aan het einde van de oefening gaat de HG op aanwijzing van de AK door een bewegende groep van tenminste vier personen. De HG dient met zijn hond tenminste bij 1 persoon linksom en bij een andere persoon rechtsom te gaan en daarna tenminste éénmaal halt te houden in de groep. De HG met zijn hond verlaat hierna de groep en neemt de basispositie in.

- c) Beoordeling.

Voordringen, zijwaarts afwijken, achter blijven, hulpcommando's, lichaamshulp, onoplettendheid, te veel onder druk staan, leiden tot puntenaftrek.

2. Vrij volgen**15 punten**

- a) Commando: "Voet" of "Volg"
- b) Uitvoering.

Op aanwijzing van de AK wordt nu de hond in de basispositie buiten de groep afgelijnd.

De HG hangt de lijn om zijn schouder of doet hem in zijn zak. De HG loopt dan weer met zijn vrij volgende hond door de groep en houdt daarin minstens éénmaal halt.

Na het verlaten van de groep neemt de HG kort de basispositie in en toont dan het vrij volgen zoals onder "volgen aan de lijn" omschreven.

Tijdens het eerste rechte stuk vrij volgen dienen twee schoten te worden gegeven (kaliber 6mm). Tussen de schoten zit een tijdsduur van 5 sec.

De schoten worden gelost op tenminste 15 passen afstand van de hond. De hond moet zich schotvast tonen.

c) Beoordeling.

Voordringen, zijwaarts afwijken, achter blijven, hulpcommando's, lichaamshulp, onoplettendheid, te veel onder druk staan leiden tot puntenaftrek.

Indien de hond bang is voor het schieten, dan wordt hij direct uitgesloten van verdere deelname aan het examen. Toont de hond zich bij het schieten agressief, dan is dat foutief maar leidt niet tot uitsluiting, mits de hond in de hand van de HG staat. Het volle aantal punten kan alleen gegeven worden aan de hond die zich bij het schieten onverschillig gedraagt.

2. Zit uit de beweging

10 punten.

a) Commando's: "Volg" of "Voet", "Zit".

b) Uitvoering.

Vanuit de basispositie gaat de HG met zijn vrij volgende hond rechtuit. Na 10 à 15 passen moet de hond op het commando "Zit" direct, snel en in de looprichting gaan zitten, zonder dat de HG zijn pas verandert, onderbreekt of omkijkt. Na tenminste 30 passen blijft de HG staan en draait zich onmiddellijk om naar zijn rustig zittende hond. Op aanwijzing van de AK gaat de HG naar zijn hond terug en gaat aan zijn rechterzijde staan.

c) Beoordeling.

Fouten in de ontwikkeling (gedeelte vrij volgen), traag zitten, onrustig zitten, leiden tot puntenaftrek. Als de hond niet zit, gaat liggen of blijft staan worden hiervoor 5 punten afgetrokken.

3. Afleggen met voorroepen.

10 punten.

a) Commando's: "Volg" of "Voet", "Af", "Hier of naam van de hond", "Voet".

b) Uitvoering.

Vanuit de basispositie gaat de HG met zijn vrij volgende hond rechtuit. Na 10 à 15 passen moet de hond op het commando "Af" direct, snel en in de looprichting gaan liggen, zonder dat de HG hierbij zijn pas verandert, onderbreekt of omkijkt. Na tenminste 30 passen blijft de HG staan en draait zich onmiddellijk naar zijn rustig liggende hond om. Op aanwijzing van de AK geeft de HG het commando voor het voorkomen. De hond moet snel, vrolijk en direct komen en recht midden voor de HG gaan zitten. Op het commando "Voet" dient de hond snel en recht naast het linkerbeen van de HG te gaan zitten.

c) Beoordeling.

Fouten in de ontwikkeling (gedeelte vrij volgen), langzaam gaan liggen, langzaam voorkomen bij het voorroepen, vertragen bij het voorkomen, houding corrigeren van de HG (o.a. spreidstand aannemen), fouten bij het voorzitten en bij het aan de voet gaan, leiden tot puntenaftrek. Zit of staat de hond na het commando, dan worden hiervoor 5 punten afgetrokken.

5. Afliggen met afleiding.

10 punten.

a) Commando's, "Af", "Zit".

b) Uitvoering.

Voor aanvang van afdeling A van een andere hond legt de HG zijn hond met het commando "Af" op een hem door de AK aangewezen plaats. De hond blijft achter zonder lijn of één of ander voorwerp.

De HG gaat zonder omkijken tenminste 30 passen weg van de hond en blijft in het zicht van de hond met de rug naar hem toe staan. De hond moet zonder inwerking van de HG rustig blijven liggen van oef. 1 tot en met oef. 4. Op aanwijzing van de AK gaat de HG naar zijn hond en plaatst zich aan zijn rechter zijde. Na ca 3 sec., op aanwijzing van de AK en een commando "Zit" van de HG, moet de hond snel en recht in de basispositie gaan zitten.

c) Beoordeling.

Onrustig gedrag van de HG evenals andere verdeckte hulp, onrustig liggen van de hond, te vroeg opstaan van de hond bij het ophalen leiden tot puntenaftrek. Gaat de hond staan of zitten dan volgt er een gedeeltelijk toekennen van de punten. Verwijdert de hond zich van de plaats voor **oefening 3** van de werkende hond met meer dan 3 m, dan worden 0 punten toegekend. Verlaat de hond de plaats na oefening 3, dan volgt een gedeeltelijke toekenning van de punten. Komt de hond de HG tegemoet bij het ophalen, dan wordt er tot 3 punten af getrokken.

Afdeling B: HET PRAKTISCHE GEDEELTE

De oefeningen moeten op de openbare weg (straten, wegen of pleinen) met matig verkeer uitgevoerd worden. Het openbare verkeer mag daarbij niet gehinderd worden.

De oefeningen voor afdeling B worden niet gewaardeerd in punten. Om te kunnen slagen voor dit onderdeel is de totale indruk van het gedrag van de hond in het verkeer maatgevend.

Het is ter beoordeling van de AK of deze de enkele oefeningen met elke hond apart op de daarvoor uitgezochte plaatsen uitvoert, dan wel alle honden één oefening laat doen en dan naar de volgende plaats vertrekt voor de volgende oefeningen.

1. Gehoorzaamheid en gedrag in het verkeer.

Uitvoering.

De HG volgt met zijn hond in rechte lijn van de keurmeester af.

HG en hond worden tijdens het volgen van achteren ingehaald door een fietser of eventueel een jogger die de hond en zijn geleider rakelings passeert. De fietser belt wanneer hij ongeveer 1 m. achter de hond is.

Op de terugweg worden de hond en HG door een voetganger gesneden. Ook hierbij moet de figurant de oefening zo uitvoeren dat de geleider en de hond gehinderd worden in hun normale beweging.

Beoordeling.

De hond mag schrikken, maar deze eerste reactie mag niet ontaarden in vluchtgedrag (angst) of bijtgedrag (agressie). De hond moet als hij schrikt zichzelf herstellen en gewoon verder volgen. Bij angst of agressie wordt het examen afgebroken.

2. Gedrag in moeilijker situaties.

Hierbij is de medewerking van het publiek noodzakelijk (anders moet men naar een druk bezochte plaats). De HG met zijn hond neemt een beginpositie in op c.a. 30 pas afstand van een grote groep mensen. In deze groep loopt ook een geleider met een hond.

Uitvoering.

De groep loopt als een gesloten front recht op de geleider met zijn hond af terwijl de geleider recht op deze groep (zeg maar winkelend publiek afloopt). Het publiek moet zich zo natuurlijk mogelijk gedragen. Dus gewoon praten en geen aandacht schenken aan de hond. Men mag echter geen vrij baan maken voor de hond. De HG volgt met zijn hond dwars door de groep heen. Na ongeveer 30 pas draaien zowel de geleider als de groep zich om en moet de geleider met zijn hond voor de tweede maal door de groep heen volgen.

Beoordeling.

Als de hond niet door de groep heen wil maar deze duidelijk ontwijkt en zich angstig of agressief gedraagt, moet het examen worden afgebroken. Wanneer de hond wel in groep gaat maar de meewandelende hond aanvalt moet het examen worden afgebroken. Als de meewandelende hond zich agressief of verdedigend gedraagt en de te beoordelen hond daarop reageert, mag de hond gecorrigeerd worden. Deze correctie dient dan wel effect te hebben en de te beoordelen hond zal zijn reactie meteen moeten staken. Is dat niet het geval wordt het examen afgebroken.

3. Reacties op onaangename situaties.

Uitvoering.

De HG neemt zijn aangelijnde hond aan de voet (zit of af positie) en geeft een duidelijk commando "Zit" of "Af" ter bevestiging. Vervolgens gaat het publiek normaal pratend en niet extra dreigend kort om de HG en de hond heen staan. Hond en HG worden nauw opgesloten. De HG mag hierbij tegen zijn hond praten. De hond hoeft niet perse te blijven zitten. De HG mag daartoe wel een commando geven. De lijn mag in geen geval strak worden gehouden.

Beoordeling.

Het wat onrustig zijn, bedrukt zijn, gaan zitten of staan is nog toegestaan.
Wanneer de hond uit de groep wilt (vlucht) of gromt (agressie), moet het examen worden afgebroken.

4 . Reactie op andere honden.

Uitvoering

Alle deelnemers staan met hun honden op een rij met het front naar de keurmeester met een onderlinge afstand van ongeveer 2 m. De honden staan onder appèl. Elke HG (één voor één) volgt op aanwijzing van de keurmeester met zijn hond zig-zag door en langs de honden. (Wanneer er niet voldoende deelnemers zijn dan dienen er figuranten te worden ingezet).

Beoordeling.

De hond die uitvalt of zich agressief gedraagt naar de andere honden wordt van verdere deelname uitgesloten.

5. Gedrag van de voor korte tijd alleen gelaten aangelijnde hond.

Uitvoering.

Alle honden worden op ruime afstand van elkaar vastgelegd en de HG's verdwijnen uit het zicht van de honden. (de honden mogen aflaggen maar dit is zeker niet verplicht)

Als de honden het nakijken van de geleider hebben opgegeven gaat de AK of een assistent op afstand van de hond staan. Wanneer de hond hen opmerkt loopt de keurmeester of de assistent, in strakke lijn, recht in de richting van de hond en passeert deze op korte afstand. Er moet stevig worden doorgestapt maar oogcontact moet worden vermeden.

Na enige tijd komt een figurant met een hond en wandelt langs de alleen gelaten honden. De figurant loopt tussen de beide honden in en passeert de alleen gelaten honden op een afstand tussen min. 2 en max. 3 m. Hierna mogen de geleiders de honden ophalen.

Beoordeling.

Een beetje onzeker of onwennig is niet fout. Als een hond nieuwsgierig is en/of snuffelend in de lijn staat of hangt is dat niet foutief. Honden die zich niet laten passeren maar daar agressie tonen (blaffend of grommend naar de naderende persoon) worden uitgesloten. Honden die willen vluchten (strak achteruit in de lijn hangend) worden uitgesloten. Honden die fel en agressief uitvallen naar de andere hond moeten worden uitgesloten,

SPEURHOND- I**SpH. I**

Om tot dit examen te worden toegelaten moet de hond in het bezit zijn van VZH/BH

Circa 1200 passen, 7 spoorgedeelten, 6 hoeken, 4 voorwerpen. Circa 180 min oud vreemd spoor.

Verleidingsspoor uitwerkingstijd 30 min. na uitleggen.

Uitwerkingstijd: 30 min.

Uitwerking van het Spoor: 80 = 80 Punten

Voorwerpen: (4 x 5) 20 = 20 Punten

Totaal 100 Punten.

Algemeen.

De AK of de EL bepalen aan de hand van het ter beschikking zijnde terrein het verloop van de sporen.

De SL verblijft korte tijd op de aanzet van het spoor en gaat vervolgens, in normale pas, in de aangewezen richting. Het begin van het spoor moet duidelijk worden aangegeven doormiddel van een speurpaaltje. Deze speurpaal dient steeds links bij de aanzet van het spoor in de grond te worden gestoken. .

De spoorgedeelten van het spoor zullen aan het terrein aangepast zijn. De 6 hoeken zullen in normale pas uitgelegd en aan het terrein aangepast worden. De VW moeten van verschillende materialen zijn (b.v. Leder, hout, textiel) Zij kunnen onregelmatig op alle spoorgedeelten gelegd worden. Het laatste VW ligt aan het einde van het spoor. De VW moeten in de beweging op het spoor worden neergelegd. Na het leggen van het laatste VW moet de SL nog enkele passen recht doorlopen. (Afm. VW, L 10 cm., B 2-3 cm., D 0.5-1 cm.) Zij mogen van kleur niet wezenlijk te onderscheiden zijn van het terrein.

Tijdens het leggen van het spoor moet de HG en de hond uit zicht zijn. Een ½ uur na het uitleggen van het spoor moet een tweede SL een verleidingsspoor leggen. Nooit onder een hoek kleiner dan 60°. Dit spoor dient 2 spoorgedeelten te doorkruisen. Het verleidingsspoor mag het eerste en/of het laatste spoorgedeelte niet doorkruisen. Het mag niet 2 x hetzelfde spoorgedeelte doorkruisen.

Er wordt met nadruk op gewezen dat het spoor over wisselend terrein moet worden gelegd.

De AK, EL en eventueel begeleidende personen zullen tijdens het werken van de hond niet verblijven op die plaatsen waar de hond, volgens het reglement het recht heeft om te zoeken.

a) Commando: "Zoek".

Het commando, "Zoek", is bij het begin van het spoor en na ieder voorwerp toegestaan. Ook af en toe tijdens het speuren is het toegestaan de hond te prijzen.

b) Uitvoering.

De HG bereidt zijn hond voor op het speuren. De hond kan vrij zoeken of aan de lijn van 10 m. De 10 m lange lijn kan over de rug, zijdelings, tussen de voorpoten en/of tussen de achterpoten gedragen worden. De lijn kan ook aan de, niet op strop ingestelde, halsketting bevestigd worden. Bovendien is het toegestaan de volgende speurtuigen te dragen: Borsttuig of Böttcher (zonder bijkomende riemen).

Na te zijn opgeroepen meldt de HG zich met zijn hond in basispositie bij de AK en geeft aan of zijn hond apporteert, opneemt of verwijst. Voor de aanzet en tijdens het speuren is elke vorm van dwang verboden. Op teken van de AK dient de HG zijn hond langzaam en rustig naar de aanzet te brengen en aan te zetten. De hond moet vanaf de aanzet met diepe neus en intensief in een gelijkmatig tempo het spoor volgen. De HG volgt zijn hond op 10 m. afstand. Bij vrij zoeken is de afstand van 10 m. eveneens aan te houden. De speurlijn mag licht doorhangen. De hond moet de hoeken zeker uitwerken. Na de hoeken moet de hond in gelijkmatig tempo verder werken. Zodra de hond een voorwerp gevonden heeft moet hij zonder inwerken van de HG onmiddellijk apporteren, opnemen of overtuigend verwijzen. Hij kan bij het opnemen blijven staan of zitten. Bij het apporteren dient de hond het VW naar de geleider te brengen. Verder gaan met het voorwerp of liggend opnemen is foutief. Het verwijzen kan liggend, staand of zittend gebeuren, (mag ook wisselend)

Heeft de hond het voorwerp gevonden dan laat de HG de lijn vallen. Door het omhoog steken van het voorwerp geeft de HG aan dat het voorwerp gevonden is. De hond wordt opnieuw aangezet op de plaats waar het VW is gevonden en vervolgt het speuren. Na beëindigen van het spoor toont de HG aan de AK de gevonden voorwerpen. Het toedienen van voedsel, aan de hond, is tijdens het speuren verboden.

Het is de HG toegestaan na ruggespraak met de AK de arbeid kort te onderbreken indien hij van oordeel is dat de toestand van hemzelf of van zijn hond enige verzorging vereist (bijv., bij grote hitte). De aldus genomen pauze maakt onverminderd deel uit van de toegestane uitwerkingstijd. (30min) Het is de HG toegestaan om in deze pauze of bij de voorwerpen, ogen, neus en mond van de hond te verzorgen. Een natte doek kan voor dit doel worden meegenomen. De hulpmiddelen dienen vooraf aan de AK te worden voorgelegd. Andere hulpmiddelen zijn niet toegelaten.

c) Beoordeling.

Het uit te werken spoor dient met minimaal 70 punten te worden gewaardeerd om geslaagd te zijn. De beoordeling begint bij aanvang van het spoor. Het zoektempo is geen criterium in de beoordeling indien het spoor intensief, gelijkmatig en overtuigend uitgewerkt wordt. Overtuigen zonder het spoor te verlaten is niet foutief. Opnieuw aanzetten, treuzelen, behoefte doen, hoge neus, omkeren, draaien en/of cirkelen op de hoeken, aanhoudend belonen door de HG, foutief apporteren, opnemen of verwijzen van de VW, vals verwijzen, leiden tot puntenaf trek. Indien de hond met meer dan één speurlijn lengte het spoor verlaat wordt het speuren afgebroken. Indien de hond het spoor verlaat en daarbij door de HG wordt tegengehouden, volgt een aanwijzing van de AK de hond te volgen of de lijn te laten vallen.

Wanneer deze aanwijzing niet wordt opgevolgd wordt het speuren afgebroken. Is binnen de tijd van 30 min het einde van het spoor nog niet bereikt dan wordt het speuren afgebroken. Uitzondering hierop wordt gemaakt wanneer de hond aan het laatste spoorgedeelte begonnen is. De tot op het ogenblik van afbreken getoonde arbeid wordt beoordeeld.

De opdeling van de punten voor het uitwerken van het spoor op de verschillende spoorgedeelten moet naar lengte en moeilijkheidsgraad gebeuren. Het beoordelen van de verschillende spoorgedeelten gebeurt door kwalificaties en punten. Zoekt de hond niet, blijft hij lang treuzelen op dezelfde plek zonder te zoeken, dan kan ook hier het speuren worden afgebroken, zelfs indien de hond zich nog op het spoor bevindt. Overlopen VW hoeven de HG niet te worden getoond.

SPEURHOND-II**SpH. II**

Om tot dit examen te worden toegelaten moet de hond in het bezit zijn van het certificaat Speurhond-I

Circa 1800 passen, 8 spoorgedeelten, 7 hoeken, 7 voorwerpen (+1 identificatievoorwerp), Circa 180 min oud, Verleidingsspoor uitwerkingstijd 30 min. voor uitwerken

Uitwerkingstijd: 45 min.

Uitwerking van het Spoor: 80 =

80 Punten

Voorwerpen: (6 x 3, 1 x 2) 20 =

20 Punten

Totaal 100 Punten.

Algemeen.

De AK of de EL bepalen aan de hand van het ter beschikking zijnde terrein het verloop van de sporen.

De SL moet voor het leggen van het spoor de VW tonen aan de AK. De SL dient 30 min. voor het leggen van het spoor, in het bezit te zijn van de VW.

Het vertrek is een ingebeeld vlak van 20 x 20 m. (400m²) De basislijn wordt met twee stokken gemarkeerd. De SL betreedt het vlak langs één der beide zijlijnen in het midden en legt, binnen het vertrekvlak, het identificatie-VW neer. Dit is het eigenlijke begin van het spoor. Het identificatie-VW is van dezelfde grootte en aard als de 7 andere VW. Na enige tijd gaat de SL in normale pas, in de hem aangewezen richting waarbij hij over de tegenoverliggende zijde van de basislijn vertrekt. De spoorgedeelten van het spoor zullen aan het terrein aangepast zijn. 1 spoorgedeelte moet als halve cirkel opgebouwd zijn met een straal van tenminste 3 speurlijnen (30m). De halve cirkel begint en eindigt met een rechte hoek. De 7 hoeken zullen in normale pas uitgelegd en aan het terrein aangepast worden. Tenminste 2 hoeken zijn scherp, tussen 30° en 60°. De VW moeten van verschillende materialen zijn (b.v. Leder, hout, textiel) Zij kunnen onregelmatig op alle spoorgedeelten gelegd worden. Het laatste VW ligt aan het einde van het spoor. De VW moeten in de beweging op het spoor worden neergelegd. Na het leggen van het laatste VW moet de SL nog enkele passen recht doorlopen. (Afm. VW, L 10 cm., B 2-3 cm., D 0.5-1 cm.) Zij mogen van kleur niet wezenlijk te onderscheiden zijn van het terrein.

Tijdens het leggen van het spoor moet de HG en de hond uit zicht zijn. Een ½ uur voor het uitwerken van het spoor moet een tweede SL een verleidingsspoor leggen. Nooit onder een hoek kleiner dan 60°. Dit spoor dient 2 spoorgedeelten te door kruisen. Het verleidingsspoor mag het eerste en/of het laatste spoorgedeelte niet doorkruisen. Het mag niet 2 x hetzelfde spoorgedeelte doorkruisen.

Er wordt met nadruk op gewezen dat het spoor over wisselend terrein moet worden gelegd.

De AK, EL en eventueel begeleidende personen zullen tijdens het werken van de hond niet verblijven op die plaatsen waar de hond, volgens het reglement het recht heeft om te zoeken.

a) Commando: "Zoek".

Het commando, "Zoek", is bij het begin van het spoor en na ieder voorwerp toegestaan. Ook af en toe tijdens het speuren is het toegestaan de hond te prijzen.

b) Uitvoering.

De HG bereidt zijn hond voor op het speuren. De hond kan vrij zoeken of aan de lijn van 10 m. De 10 m lange lijn kan over de rug, zijdelings, tussen de voorpoten en/of tussen de achterpoten gedragen worden. De lijn kan ook aan de, niet op strop ingestelde, halsketting bevestigd worden. Bovendien is het toegestaan de volgende speurtuigen te dragen: Borsttuig of Böttcher (zonder bijkomende riemen).

Na te zijn opgeroepen meldt de HG zich met zijn hond in basispositie bij de AK en geeft aan of zijn hond apporteert, opneemt of verwijst. De AK geeft de richting aan waarlangs de hond het vertrekvlak dient te betreden. Voor de aanzet en tijdens het speuren is elke vorm van dwang verboden. Op teken van de AK dient de HG zijn hond langzaam en rustig naar het vertrekvlak (basislijn) te brengen en aan te zetten. Hij mag het vlak pas aan het einde van de 10 m. lange lijn betreden. De tijd tot het vinden van het identificatie-VW is beperkt tot 3 minuten. De hond moet vanaf het identificatie-VW met diepe neus en intensief in een gelijkmatig tempo het spoor volgen. De HG volgt zijn hond op 10 m. afstand. Bij vrij zoeken is de afstand van 10 m. eveneens aan te houden. De speurlijn mag licht doorhangen. De hond moet de hoeken zeker uitwerken. Na de hoeken moet de hond in gelijkmatig tempo verder werken. Zodra de hond een voorwerp gevonden heeft moet hij zonder inwerken van de HG onmiddellijk apporteren, opnemen of overtuigend verwijzen. Hij kan bij het opnemen blijven staan of zitten. Bij het apporteren dient de hond het VW naar de geleider te brengen. Verder gaan met het voorwerp of liggend opnemen is foutief. Het verwijzen kan liggend, staand of zittend gebeuren, (mag ook wisselend)

Heeft de hond het voorwerp gevonden dan laat de HG de lijn vallen. Door het omhoog steken van het voorwerp geeft de HG aan dat het voorwerp gevonden is. De hond wordt opnieuw aangezet op de plaats waar het VW is

gevonden en vervolgt het speuren. Na beëindigen van het spoor toont de HG aan de AK de gevonden voorwerpen. Het toedienen van voedsel, aan de hond, is tijdens het speuren verboden. Het is de HG toegestaan na ruggespraak met de AK de arbeid kort te onderbreken indien hij van oordeel is dat de toestand van hemzelf of van zijn hond enige verzorging vereist (bijv., bij grote hitte). De aldus genomen pauze maakt onverminderd deel uit van de toegestane uitwerkingstijd. (45min) Het is de HG toegestaan om in deze pauze of bij de voorwerpen, ogen, neus en mond van de hond te verzorgen. Een natte doek kan voor dit doel worden meegenomen. De hulpmiddelen dienen vooraf aan de AK te worden voorgelegd. Andere hulpmiddelen zijn niet toegelaten.

c) Beoordeling.

Het uit te werken spoor dient met minimaal 70 punten te worden gewaardeerd om geslaagd te zijn. Het zoeken en vinden van het identificatie-VW telt niet mee in de beoordeling. De beoordeling begint bij aanvang van het spoor. Het zoektempo is geen criterium in de beoordeling indien het spoor intensief, gelijkmatig en overtuigend uitgewerkt wordt. Overtuigen zonder het spoor te verlaten, is niet foutief.

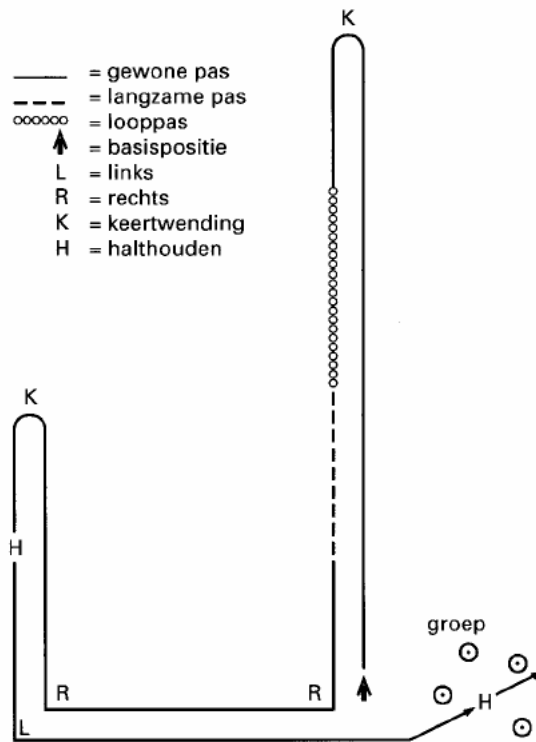
Opnieuw aanzetten, treuzelen, behoefte doen, hoge neus, omkeren, draaien en/of cirkelen op de hoeken, aanhoudend belonen door de HG, foutief apporteren, opnemen of verwijzen van de VW, vals verwijzen, leiden tot puntenaftrek. Indien de hond met meer dan één speurlijn lengte het spoor verlaat, wordt het speuren afgebroken. Indien de hond het spoor verlaat en daarbij door de HG wordt tegengehouden, volgt een aanwijzing van de AK de hond te volgen en de lijn te laten vallen.

Wanneer deze aanwijzing niet wordt opgevolgd wordt het speuren afgebroken. Is binnen de tijd van 45 min het einde van het spoor nog niet bereikt dan wordt het speuren afgebroken. Uitzondering hierop wordt gemaakt wanneer de hond aan het laatste spoorgedeelte begonnen is. De tot op het ogenblik van afbreken getoonde arbeid wordt beoordeeld.

De opdeling van de punten voor het uitwerken van het spoor op de verschillende spoorgedeelten moet naar lengte en moeilijkheidsgraad gebeuren. Het beoordelen van de verschillende spoorgedeelten gebeurt door kwalificaties en punten. Zoekt de hond niet, blijft hij lang treuzelen op dezelfde plek zonder te zoeken, dan kan ook hier het speuren worden afgebroken, zelfs indien de hond zich nog op het spoor bevindt. Overlopen VW hoeven de HG niet te worden getoond.

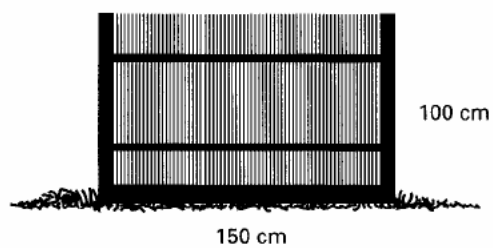
Schema Keerwending

VRIJ VOLGEN

Haag

Breedte 150 cm
 Hoogte 100 cm

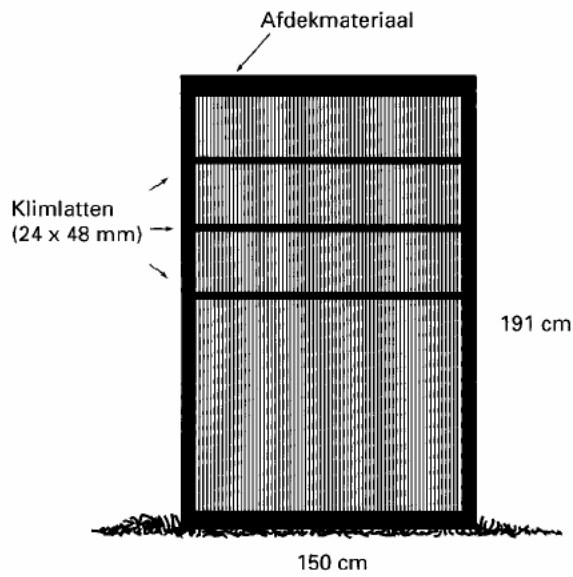
Schema Hoogte 180 cm

KLIMSCHUTTING

De klimschutting bestaat uit 2 boven aan elkaar scharnierend verbonden schotten van elk 150 cm breedte en 191 cm hoogte.

Aan elk schot bevinden zich 3 klimlatten, zwaar 24 x 48 mm. De bovenkant moet afgedekt zijn.

Aanzicht

Doorsnede

